

# montaurà



Nº 22 Primavera 1.993

REVISTA DE MANCOR DE LA VALL



MANCOR DE LA VALL, dibuix de l'artista Robert Jaras.

# SUMARI



Activitats Culturals F.C.E.	457777
Aeroport, informació	264162
Ajuntament	501776
Alcolics anònims	231169
Ambulàncies	200362
Ambulatori S.Soc. Inca	502461
A.T.S.	501880
Bombers	<b>085</b>
Dispensari Municipal	504865
Electricitat "Avaries"	500700
Escola "Montaura"	505991
Esperança, Telèf. de la	461112
Guardia Civil C.O.S.	<b>062</b>
Activ. Infant.-Juvenil F.C.E.	280000
Meteorològica, Informació	405814
Metge de Guardia (Nº 2504)	281313
Notícies (de 8 a 20 h.)	721172
Parròquia	501828
Projecte Home	456212
Protecció Civil	721040
Pompes Fúnebres	500237
Servei Inf. Atenció Ciut.	900-321321
Son Dureta	175000
Taxi (Radio-Taxi 24 h.)	881020
Telegrames per telèfon	722000
Toxicològica, Informació	91-2620420
Tren, Estació Inca	500059
Urgències Seg. Social Inca	889000

Portada: MANCOR DE LA VALL, dibuix de l'artista Robert Jaras.  
 Pàg. 3 "UN HOME QUE HA FET PAÍS", GRÀCIES LLOMPART!  
 4 CRÒNICA. Biel Fiol.  
 7 DE CA NOSTRA..., Jaume Gual Mora.  
 9 ARA HA FET VINT ANYS...  
 10 S'ESPLAI. El Grup de Monitors.  
 12 SES GLOSES. En Tomeu Sinevé.  
 ES MOTLLE DE FER GLOSES. Rafel Bordoy.  
 13 TIRANT AMB FONA: De política nacionalista, que en direm?  
 Miquel Julià Prohens.  
 14 ESGLÉSIA LOCAL. Visita Pastoral del Sr. Bisbe.  
 Bartomeu Fons Pascual.  
 16 Entrevista: MIQUEL PERICÀS MARTÍ, "BESSÓ". Jaume Gual.  
 20 EDUCACIÓ PRIMÀRIA. Jaume Gual Mora, Inspector d'Educació.  
 21 PREMSA FORANA: La quotidiana lliçó d'escriure en català.  
 Rafel Crespí i Ramis.  
 22 TOPONÍMIA DOCUMENTADA (22). Gabriel Fiol Mateu.  
 23 BIBLIOTECA. M<sup>a</sup> del Carme Valdivielso.  
 24 L'ESCOLA. El claustre de professors.  
 25 ELS LLINATGES DELS MANCORINS (21). Gabriel Fiol Mateu.  
 26 L'AJUNTAMENT INFORMA: Plenaris.  
 27 EL FUTBOL. El Montaura segueix la lluita per salvar  
 la categoria davant les adversitats i els àrbitres.  
 Miquel Vallori.  
 29 INFANTIL MONTAURA. Miquel Vallori.  
 30 PER LLEPAR-SE ELS DITS. Esperança Ramis i Pere Massutí.  
 Contraportada: Exercicis espirituals al convent de les monges  
 (anys 40). Comentari d'En Biel de Son Nadal.



**Montaura**  
**MONTAURA**, Revista de Mancor de la Vall  
**Redacció** : Grup de Mancorins.  
**Confecció** : En Joan & Co.  
**Col·laboradors** : Tots els qui vulguin  
**IMPRESSIÓ**: Informacions Llevant, S.A.  
 Dipòsit Legal: PM 3-1988  
**EDITA** : COL·LECTIU MONTAURA  
 Pl. Ajuntament, 1  
 07312 MANCOR DE LA VALL  
 Telefon 501776  
 Les responsabilitats dels articles recauran només damunt de llurs autors.



TEMPERATURES I PLUGES A MANCOR DE LA VALL								A N Y 1.993	
MES	TEMPERATURES (Graus cent.)				PLUGES (Litres)			ANY 1.993	
	MITJA MÍNIMA	MITJA MÁXIMA	MÍNIMA DEL MES		MÀXIMA DEL MES		Mitja dels Anys 1986 a 92		
			DIA	°c.	DIA	°c.			
GENER	6.0	12.8	6	2	11	16	123	18	
FEBRER	6.4	12.4	25	1	14	15	70	112	
MARÇ	7.5	15.9	10	2	20	22	48	10	

Miquel Saurina Vallori



# "UN HOME QUE HA FET PAÍS" GRÀCIES, LLOMPART.

**Creu de Sant Jordi**

El President i el Govern  
de la Generalitat de Catalunya  
expressen el seu condol



**Generalitat de Catalunya**



**GOVERN BALEAR**



**GRUP MALLORCA  
BLANQUERNA**



**SARDENYA LLIBERTAT**  
S III



**Universitat de les  
Illes Balears**

La comunitat universitària i, en nom seu, el Rector expressen  
el seu condol per la mort del senyor

**Josep Maria Llompart i de la Peña**

Professor d'aquesta universitat.

Home insubornablement fidel al servei d'aquest poble.

Un cant per a una pàtria.  
Amb veu nova ho proclamo, ho anuncio,  
us ho dic amb les lletres ben rentades,  
esmolades de fresc —no fóra cosa  
que us agafés desprevinguts—:  
un cant per a una pàtria.



**ERC**  
Esquerra Republicana  
de Catalunya



**"Que la visió del Blanc Cavaller sigui, en la primera pàgina d'aquest  
llibre, el signe i la penyora de la primavera del nostre poble"**

*Pròleg del poema al Senyor Sant Jordi que obre el Llibre d'Or de l'Obra Cultural Balear, dedicat per  
Josep Maria Llompart a l'entitat amb motiu del seu XXX aniversari.*

## Josep Maria Llompart

Els seus amics i consocis de l'Obra Cultural Balear i entitats germanes conviden el poble de les Balears  
a retre el seu darrer homenatge al gran poeta i a l'incansable defensor de la identitat del nostre poble.

Ha mort un gran poeta i un home honest.

Mai no defugí el compromís amb les seves idees, amb la llibertat del seu  
país i amb l'anhel d'una societat més justa.

El seu crit de «català, català, català!», pronunciant a la Plaça Major el 29  
d'octubre de 1977, encara ressona als nostres cors com una lliçó de dignitat,  
de pròpia estima i de coherència.

L'Institut d'Estudis Baleàrics expressa el seu condol  
per la pèrdua de l'insigne escriptor.

**LA CONSELLERIA DE CULTURA,**

**EDUCACIÓ I ESPORTS**  
en memòria a l'home de lletres i  
defensor de la nostra cultura.



**Nacionalistes de Mallorca**  
A l'amic i company d'il·lusions i de lluites

**Acció Cultural del País Valencià**

## Josep Maria Llompart de la Peña

Honor i gratitud a un home  
que ha parlat clar i català.



**esquerra unida  
de mallorca**



**OBRA  
CULTURAL  
de l'Alguer**



# CRÒNICA

## Gener

El dia 2 es continuà amb la recent però arrelada tradició de pujar fins a Santa Llúcia per savorir la xocolatada amb ensaimades que l'Ajuntament obsequia als assistents. Aquests passaren dels dos cents.

Aquest any Ses Majestats els Reis d'Orient es feren esperar. Molts dels nins que aguantaven el fred ja temien que havi- en perdut el camí cap a Mancor. Però sor- tosament arribaren i per cert ben carre- gats de joguines.

La coincidència de les festes de Sant Antoni amb un cap de setmana motivà que els actes programats gaudissin de no- table assistència. Tant la torrada vora el fogueró com el ball a Can Bernat de la vigília, estigueren molt animats.

El dia del sant, després de la bai- xada del popular corb Rasputín, es procedí a les beneïdes. Un jurat més o menys com- petent, otorgà els següents premis:

Animal de raça autòctona més pura: l'ase portat per Manolo Fernández.

Animals de més interès ramader: el ca de bestiar portat per Antoni Alba Mar- torell i el boc que manava Felip Martorell Martorell.

A l'apartat de carrosses es premia- ren:

Primer premi: Corral de possessió

Segon premi: Veremadors

Tercer premi: La Primavera

Quart premi: Unes noces rumboses

Cinquè premi: L'hivern.

El dia 25 es casaren a un jutjat de Palma la mancorina Maria Mora Fornés amb Josep Mayol Nicolau de Sant Joan. Felici- tats.







El mateix dia 25 començà al Casal de Cultura el II Curs de Brodat Mallorquí a càrrec de la professora Joana Villalonga.

**Febrer**

El dia 18 rompé el foc de les festes dels darrers dies de carnaval l'Associació d'Amics de la Tercera Edat. Després de celebrar Assemblea General, soparen amb un menú ben típic de la diada, dijous llarder, fava parada, coca amb tallades i tots els complementos necessaris per després tenir força i ànims per ballar les evocadores peces que els interpretava en Miquel Pericás "Bessó".

El dissabte dia 20 hi hagué ball a Can Bernat, amb menys disfresses que altres anys, però així mateix animadet.

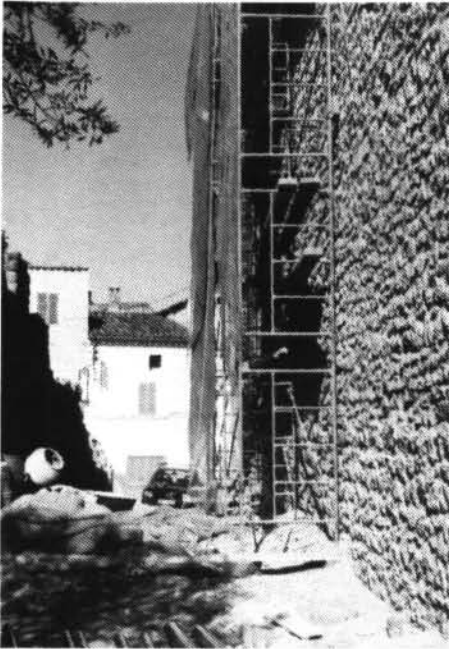
El diumenge es celebrà la Rueta pels nins amb l'animació del Grup d'Esplai S'Estel.

El Carnaval es clogué amb l'acte de més solera, el ball dels casats a Can Bernat, amenitzat pel conjunt tradicional dels "Bombis".

El dia 20 s'inaugurà la reforma del local parroquial que a partir d'ara compartirà amb l'Ajuntament que hi tindrà ubicada la Biblioteca Municipal i una àmplia sala d'exposicions a la planta baixa. La segona planta serà d'ús de la parròquia com a centre catequístic. A l'acte també es donà per conclús l'any dedicat a commemorar el segon centenari del naixement de l'il·lustre mancorí Joan Josep Amengual.

A l'Església es desenvolupà una part de la celebració, amb assistència del President del Consell Insular de Mallorca, Sr. Joan Verger i del Vicari General Sr. Joan Bestard. Primerament el Tinent de Batle exposà la forma amb que s'havia commemorat el dit segon centenari. Després de l'actuació musical del Cor Cantilena de Binissalem el nostre Batle, Sr. Gabriel Pocoví, i les autoritats citades digueren unes paraules sobre la significació de l'acte. Després de beneïdes les noves instal·lacions pel Vicari General, es visitaren les exposicions que s'havien muntat en els amplis locals. A la planta baixa hi havia una mostra de ceràmica elaborada per





Catalina Gelabert, les pintures de diversos autors patrimoni de l'Ajuntament i una visió fotogràfica de les obres públiques locals realitzades des de l'esdeveniment del règim democràtic. Al segon pis una de materials i fotografies relacionades amb les activitats catequístiques de la parròquia. I a la tercera planta, destinada a biblioteca, una mostra fotogràfica de les activitats de la mateixa a llarg dels deu anys de funcionament i els dibuixos dels nins participants al concurs per elegir la mascota de la biblioteca.

El dia 22 començaren les obres per transformar el local inacabat propietat de la parròquia al carrer de Santa Llúcia, en espai públic. Com informarem al darrer número d'aquesta revista, realitza les obres l'empresa "Serra de Tramuntana Promocions Immobiliàries S.L." amb un pressupost de 12.196.000 ptes.

Dia 25 morí Joan Martorell Mateu, de Ca Sa Biniarroiera, als 65 anys d'edat. Descansi en pau.

#### MARÇ

Dia 18 nasqué Joan Cristòfol, fill de Lourdes Gómez i Antoni Villodres. Moltes felicitats.

Dia 20 a la parròquia, batiaren Joan, fill de Margalida Ramon i Miquel Vallori. En foren padrins Cristòfol Vallori i Joana M<sup>a</sup> Ramón. Enhorabona.

El dia 25 es pronuncià la primera conferència d'un cicle destinat al paper dels pares en la prevenció de les drogues, organitzat pel Govern Balear, Consell Insular de Mallorca i Ajuntament de Mancor.

El dia 27, l'Associació d'Amics de la Tercera Edat realitzà una excursió al santuari de Montision de Porreres i a la Colònia de Sant Jordi. Passaren de cent els assistents.

Biel Fiol.

al servei  
de la  
i

la pau,  
justícia  
els drets  
humans  
vols col·laborar-hi?

**JP**

JUSTÍCIA I PAU

Seminari, 4  
Tel. (971) 72 49 47  
07001 · Palma de Mallorca

*informa't*



**PAU**  
SI US PLAU  
NO VOLEM  
GUERRA

# DE CA NOSTRA...

## LLENGUA.-

### Divisió dels mots segons l'accent prosòdic.

L'accent prosòdic és aquell que fa referència a la pronúncia de qualsevol paraula, és a dir que recau damunt la síl·laba que pronunciam amb més força de veu en una paraula.

Els mots polisíl·labs, segons on tinguin la síl·laba tònica, és a dir, segons en quina síl·laba recaigui l'accent prosòdic, es divideixen en **aguts, plans i esdrúixols**.

Són **aguts** els que tenen l'accent prosòdic a la darrera síl·laba, com *mercè, destra, carbó, portal, sovint*, etc.

Són mots **plans** els que tenen l'accent prosòdic a la penúltima síl·laba, com *colla, unglà, fàstic, rètol, arbre*, etc.

Són mots **esdrúixols** els que tenen l'accent prosòdic en l'antepenúltima síl·laba, com *llàgrima, música, brúixola*, etc.

Per altra banda hi ha paraules **monosíl·labes tòniques i àtones**. Per exemple són tòniques **trau, mig, gros, fluix**, i àtones **em, et, es, li** (pronoms), **a, de, per** (preposicions). Cal remarcar que la major part dels monosíl·labs de l'idioma són tònic.

Els termes paraula i mot són quasi sinònims en la nostra llengua.

## PARLEM COM CAL.-

Hi ha dues expressions ben mallorquines que s'han de distingir i aplicar-se correctament: **mal de cap** i **maldecap**. La primera es refereix al sofriment físic o malaltia que afecta al cap, el seu plural és **mals de cap**. La segona, o sigui el mot compost **maldecap** (pronunciat sempre com un polisíl·lab agut: "maldecàp") indica, en canvi, "allò que pertorba i inquieta l'ànim, preocupació profunda". El seu plural és **maldecaps**. Exemples: *Des de bon matí tenc mal de cap, això de vendre a crèdit sol dur-nos molts de maldecaps*.

## VOCABULARI.-

Amitger = Aparcero.  
 Llogater = Inquilino.  
 Matalasser = Colchoner.  
 Cadirer = Sillero.  
 Baster = Bastero, albardero.  
 Covoner, poanerer = Cestero.  
 Llibreter/a = Librero/a.  
 Fuster, ebanista = Ebanista.  
 Perruquer/a = Peluquero/a.  
 Botxí = Verdugo.  
 Femeter = Basurero.

## FESTES, FIRES I REFRANYS.-

Passades les Festes de Pasqua, que s'acaben amb la romeria al Santuari de Santa Llúcia, l'ofici major i el concurs de paelles. Festa que de cada any va a més, festa que fa poble i a la qual tots els que puguen al santuari participen. El trimestre acabarà amb les Festes Patronals de Sant Joan Baptista, les primeres que obrin la temporada d'estiu. S'acabarà el curs escolar i arribarà el descans per als nostres estudiants.

### Abril:

Durant tot el mes d'abril a distintes localitats de Mallorca té lloc "Un invierno en Mallorca" (Música clàssica i popular).

Del dia 2 al 10 d'abril té lloc el XXIV Trofeu Princesa Sofia de Vela.

Dia 4 és el Diumenge de Rams, que obri la Setmana Santa.

Dia 5, dilluns, festa de Sant Vicenç Ferrer.

Dia 6, dimarts, a les 18'43 comença la Lluna Plena a Balança. Les temperatures seran suaus, bon temps i assolellat.

Del 8 al 25 d'abril té lloc al Barranc de Biniaraix (Sóller) l'Encontre Internacional de Pintors.

Dia 11, Festa de Pasqua.

Dia 12, Romeria de Santa Llúcia.

Dia 13, dimarts, a les 19'39 a Capricorn entra el Quart Minvant. Hi haurà pluges, vents variables i nuvolades.

Dia 13 XXXII Trofeu Internacional de ciclisme "Andrés Oliver".

Del 14 al 18 XXVIII Cinturó Ciclista Internacional a Mallorca d'Aficionats.

Del 14 al 18 en el recinte d'IFEBAL, Alimenta'93 (Fira Nacional de l'Alimentació).

Dia 18, diumenge de l'Àngel, Romeria a Santa Magdalena d'Inca.

El mateix dia, a Palma, al bosc del



Castell de Bellver, té lloc la festa del Pancaritat.

Del 20 al 25 al Moll de Ponent, Balears Nàutica (X Mostra Nàutica flotant Internacional).

Dia 21, dimecres, a les 23'49 a Taurer comença la Lluna Nova. El temps serà variable, ventolades i fresc.

Dia 23, divendres, és la Festa de Sant Jordi. Se celebra el dia del llibre. A Catalunya és costum regalar una rosa a la persona estimada.

Dia 25, diumenge és la festa de Sant Marc. Hi ha festa a Sineu.

El mateix diumenge hi ha la Fira Agrícola de Santa Maria del Camí.

També el mateix diumenge tindrà lloc el XVII Semi-marathon Valldemossa - Palma.

Del 26 al 28, en el recinte d'IFBAL, Congrés ABTA (Congrés Internacional d'Agències de Viatge Britàniques).

Dia 27, dimarts, festa de la Mare de Déu de Montserrat, patrona de Catalunya.

Dintre de la VII Temporada d'Opera de Primavera hi haurà els següents concerts al Teatre Principal de Ciutat: Dies 4, 7, 10 i 12 d'abril "Nabucco" de Verdi. Dies 24, 26, 28 i 30 d'abril "Faust" de Gounod.

### L'horta

En els bancals que s'extenen al llarg de l'aspra riera, creix a rengles la verdor de bledes i mongeteres, que el pagès vigila atent, per tal que un bon dia a taula siguin el millor aliment.

### Maig:

Dia 1, dissabte, és la festa de Sant Josep Obrer, festa del treball.

Dia 2, diumenge, Fira Agrícola de Sineu.

El mateix dia a Búger se celebra la festa d'Es Jai.

Dia 3, dilluns, festa de la Creu. És festa a Selva.

Dies 4, 11, 18 i 25 a la Sala d'Actes de la Banca March de Ciutat tindrà lloc el V Cicle de Concerts de Primavera, enguany dedicat a l'any Monteverdi.

Del 4 al 13 IX Mostra de Cuina Mallorquina al recinte ferial del Polígon de Llevant.

Dia 6, dijous, a les 3'34 a Escorpí comença la Lluna Plena. El temps serà tranquil i serè.

Dia 9, diumenge, Fira Agrícola de Campos.

El mateix dia Fira Agrícola Artesanal de Felanitx.

També el mateix dia 9, hi haurà la Fira Agrícola de Lloret de Vista Alegre.

Dia 10 a Sóller té lloc la festa de "Ses Valentès dones", que evoca la victòria obtinguda l'any 1561 enfront al corsari turc Otxalí,

Dia 13, dijous, a les 12'20 a Aquari començarà el Quart Minvant. Augmentaran les ennuvolades i també hi haurà algunes tempestes.

Dia 14, divendres, festa de Sant Macià.

Del 14 al 23 hi haurà al recinte d'IFBAL, la XI Fira del Llibre.

Dia 15, dissabte, Sant Isidre Llauredor.

Dia 16, a l'Hipòdrom de Son Pardo tindrà lloc el Gran Premi Nacional d'Hípica.

El mateix dia 16 serà Fira Agrícola a Sencelles.

Dia 21, divendres, a les 14'06 a Gèminis entra la Lluna Nova. Hi haurà bon temps.

Dia 23, diumenge, dia de l'Ascensió. Tindrà lloc el XIII Encontre de Bandes de Música de Mallorca.

Del 24 al 29, al Claustre de Sant Antoniet, se celebrarà la VIII Mostra de BONSAIS.

Del 24 al 6 de juny a Manacor se celebraran les Fires i festes de Primavera 93 (Fira Agrícola, Industrial i Artesanal).

Del 27 al 30 se celebrarà la Volta Ciclista Internacional a Mallorca de Femines.

Dia 28, divendres, a les 18'21 a Verge, comença el Quart Creixent. Hi haurà ennuvolada, vents variables i possibilitat d'alguns xàfecs.

Dia 30, diumenge de Pasqua de Pentecostés.

En el marc de la VII Temporada d'Opera de Primavera, tindrà lloc el dia 30, i els dies 1 i 3 de juny, al Teatre Principal, la representació de l'obra "Carmen" de Bizet.

### El Gorg

Aigües profundes recloses  
entre penyes imponents,  
habitades per les goges  
i encantades d'altre temps.  
El silenci als voltants regna  
trençat per la meravella  
del xerroteig dels ocells.

Juny:

Dia 4, divendres, a les 13'02 a Sagitari entra la Lluna Plena. Farà bon temps.

Dia 6, diumenge, festa de la Santíssima Trinitat.

Dia 10, dijous, festa del Corpus. A Pollença es celebra l'ancestral ball de "Les Àguiles" de reminiscència medieval i el ball de "Joan Pelós" que executen tres joves amb vestits de l'època.

Del 10 al 13 al Moll de Ponent Fira del Vaixell Usat.

Dia 12, dissabte, a les 5'36 a Peixos, comença el Quart Minvant. Temps bo amb augment de la temperatura.

Dia 13, festa de sant Antoni de Juny. A Artà destaca la participació dels Cavallets, (balladors que duen una figura de cavall de cartró i executen la dansa del seu nom).

Dia 18, divendres, festa del Cor de Jesús.

Dia 20, diumenge, a la 1'52 a Gèminis entra la Lluna Nova. Hi haurà algunes tempestes i pluges.

Dia 21, quan el Sol arribi a Càncer començarà l'ESTIU.

Dia 23, dimecres, comencen les festes patronals al nostre poble.

Dia 24, dijous, festa dels nostre patró Sant Joan Baptista.

Dia 25, divendres, Sant Guillem.

Dies 25, 26 i 27, al Palau Municipal d'esports de Palma, XV Mallorca Sincro (prova de Natació sincronitzada).

Del 25 al 4 de juliol recorregut a vela Palma - Alger - Palma, sortida des del RC Nàutic de Palma.

Dia 26, a les 22'43 a Balança començarà ell Quart Creixent. El temps serà irregular amb possibilitat d'alguna pluja.

Dia 29, dimarts, festa de Sant Pere. Festes patronals a Búger i a altres indrets.

Dia 30, dimecres, festa de Sant Marçal. Se celebra la tradicional romeria a Marratxí on hi ha el tradicional mercat dels Siurells.

La vacada

Amb el seu caminar parsimoniós cercant sens pressa l'herba regalada o immòbils, ajagudes en el prat, tranquil·la la mirada, les vaques semblen reflectir la pau que regna en la contrada.

Jaume Gual Mora.

ARA HA FET VINT ANYS...



En el primer trimestre de 1973 pel nostre poble passà que:

Naixeren el dia 2 de gener Joan M. Moranta Frontera, el dia 5 de març Teresa Casillas Fontanet i el 14 del mateix mes Jerònima M. Ramis Abrines.

Deixaren aquesta vida el dia 1 de gener el mestre ferrer Antoni Munar Sans, el 26 de febrer Francesca Pons Amengual de Can Pere Fuster i el dia següent Margalida Mateu Alorda de Son Nadal.

En les beneïdes de Sant Antoni la carrossa "La Crucifixió" s'emportà el primer premi. El de la millor actuació còmica l'aconseguien en Bernardí Alba i en Lleonard Pocoví amb "Els Pistolers de l'Oest".

En el Cross Provincial de Sant Sebastià celebrat a Ciutat hi participaren els equips mancorins de l'Escola Nacional i del Teleclub. A la fotografia que reproduïm es poden veure les nines que hi participaren.

En el finalitzat Campionat de Futbol de II Regional el C.D. MONTAURA es classificà en sisena posició, havent guanyat 17 partits, perdut 11 i empatats 2. Marcà 57 gols i n'encaixà 44. Finalitzà amb 6 punts positius.

(De diverses fonts)

# Grup d'Esplai S'Estel

¡Hola Amics!, ja tornam esser una altra vegada amb tots vosaltres, i és que el temps passa volant!, ¡Això és bo, perquè vol dir que anam fent!. Sí, anam fent camí, de cada dia més, i amb més ganes, més alegria i il·lusió.

A l'Esplai aquest trimestre passat hem tengut bastant de trui.

El mes de gener amb les carrosses de Sant Antoni, que enguany foren quatre les que vàrem presentar, les quals representaven les quatre estacions de l'any, i no vos penseu que no hi hagi trui per gombolar 77 al.lots, fer-los els vestits, endiumengar les carrosses, i el més penós, tornar-lo desfer tot i fer net l'Esplai, ja que el dilluns després, els monitors no sabíem per on havíem de començar, de trastos que hi havia enmig. Però.. ¡Val la pena!.

Després fent tallers, com carpetes de colors, màscares, paper reciclat, siurells, miralls amb dibuixos, etc.. sortides amb bicicleta, i passejades a peu pel terme de Mancor.

També, fent la Rueta del dissabte de Carnestoltes, tots els nins, nines i monitors, disfressats, cantant, cridant i fent renou per tots els carrers del poble.

I el que més agrada als nins, les acampades, tres grups, dels quatre que hi ha a l'Esplai, han sortit d'acampada durant aquest trimestre passat.

Primer foren els dos grups de 7 fins a 12 anys, que anaren a passar un cap de setmana a Can Bajoca. Ens ho pasàrem Superguay!.

Partírem el dissabte dia 20, a les quatre del capvespre de l'Esplai, el pati estava ple de motxilles, amb els seus respectius sacs i estorilles, nins que corrien per amunt i per avall, impacients

per partir, i un bon grapat de mares que venien a acomiadar-se dels seus fills.

Després de carregar un parell de cotxes fins alt de motxilles, partírem a peu, una passejada molt agradable, els nins frisaven d'arribar a les cases, on passarien aquests dos dies.

Quan arribàrem a Can Bajoca, berenàrem, col·locàrem les motxilles i els sacs, cadascú allà on havia de dormir, i partírem a cercar llenya per tal de fer un fogueró per el vespre poder fer una bona torrada per sopar.

El vespre, quan ja havíem sopat començàrem un ginkama per el bosc, vos imaginau, fosca negra, tots separats per grups, n'hi havia més de dos que tenien por, i no volien partir si no hi anaven els monitors amb ells. Els monitors es varen repartir amb els grups, només un grup va quedar sense i es que ¡EREN MOIT VALENTS!. Només veien llumens per amunt i per avall, i això sí, qualque crit d'espant quant veien una branca que es remenava, o una bubota que passava arran d'ells, però al final res, tot va anar molt bé, i els nins disfrutaren.

A l'hora d'anar a jeure, com sempre, molt de trui, corregudes per aquí per allà, un que cantava, l'altre que reia, l'altre que cridava, fins que estaren tots col·locats. Però això no és tot, quant tots ja estaven dins es sac, començant a comptar ovelles per a dormir, va sortir en Manolo cantant "Sufre mamón", i aquí sí que sa va armar es trui, tothom rient i cridant, n'hi va haver més de dos que acabaren corrent per davant les cases, fins que es varen tranquil·litzar.

El diumenge dematí era ben prest quan ja començàrem a sentir crits i renou, ens aixecàrem i berenàrem, i després partírem d'excursió, per amunt per amunt, com a cabres per damunt ses roques, que més de dos deixaren un tros de calçons aferrats per allà, com a record.





Un parell de monitores quedaren a les cases a preparar el dinar, una grandiosa paella, que per cert va esser boníssima, o almanco el calderó va quedar ben net.

Després, mentre els monitors replagaven els vismes i desaven la casa, els nius s'acomiadaven d'aquells paratges tan preciosos, corrent de roca a roca i rossegant-se com si es tirassin d'una patinadora, comentant entre ells com s'ho havien passat, i que dos dies era massa poc per anar d'acampada.

Després tornarem carregar les motxilles als cotxes, i a poc a poc cantant, xerrant i rient, arribarem a la plaça on ens vàrem acomiadar, deixant darrera aquests dos dies tan meravellosos que havíem passat tots junts.

L'altre grup que també ha sortit d'acampada ha estat el dels més grans, de 13, 14, 15 i 16 anys, que els passats dies 27 i 28, varen anar a Lluc, en tendes de campanya.

Eren les 8 del matí quan a l'Esplai començaren a arribar joves i al·lots del club, carregats amb motxilles, sacs, estorilles i tendes. Deixarem tots els vismes a l'Esplai, ja que més tard els havien de pujar en cotxe, i partirem a peu cap a Lluc, entre rialles i qualche comentari, ja arribarem a Lluc, berenarem i descansarem tots ben asseguts a la plaça. Després arribaren els cotxes amb les motxilles i les tendes, descarregarem i ens anarem a cercar lloc per acampar, després de trescar una bona estona, ja que hi havia bastant de trui, trobarem una esplanada, descarregarem les motxilles i començarem a muntar les tendes. Cantant, xerrant i rient, ja ho tinguérem tot a punt, i ens anarem a jugar a futbol, en el camp de devora. Quan feia una estona que jugàvem, vàrem tenir un accident, en Joan Miquel anava a xutar quan en Jaume, es va posar davant en tan mala sort, que el xut el va rebre la seva mà ;Quin sus-

to', en Jaume va començar a cridar, que tenia molt de mal, anarem totd'una al metge de Lluc, i no hi era, agafarem el cotxe i n'Andreu, na Maria i en Jaume, partiren cap a Mare Nostrum. De totd'una es varen assustar, ja que el metge quan el va veure arribar es pensava que tenia la clavícula rompuda, però després de mirar-lo bé, només va esser un parell d'ossos que amb el cop es varen moure de lloc, li embanaren la mà i li posaren uns ferros i tornaren cap a Lluc. Ja era fosc quan arribarem al lloc d'acampada, sopàrem i després de sopar, fèrem una bona rotllada, i entre vistes, històries de por i cançons, ja va ser hora de dormir. Com sempre, era ben tard i més de dos encara no havien clucat ull quan en Bernat i en Miquel ja havien de tornar preparar motxilles i partir cap a Mancor, per anar a jugar a futbol.

Ens aixecarem tard, i entre berenar i anar a passejar per Lluc, ja va esser hora de dinar; després desmuntarem les tendes, prepararem les motxilles i cap a Lluc a esperar l'autocar.

Quan arribarem a Caimari, ja hi havia pares i mares que ens esperaven, tots estàvem fet pols, però això sí, tots contents d'haver passat aquests dos dies plegats, i comentant ja la pròxima acampada.

Ara només falten els més petits de tots, que ja demanen quan els hi tocarà a ells partir, serà el mes de maig i aniran a les cases de "Comafreda", però ja vos ho contarem a la pròxima revista.

I això és tot el que hem fet durant aquests tres mesos, i el que vos dèiem en el començament d'aquest article, que anam fent camí, i ara amb més ganes i més il·lusió, és perquè aquest trimestre hem quedat molt contents de tots vosaltres pares, perquè hem tengut molta participació i col.laboració per part vostra, tant amb els tallers, com en les acampades, principalment en les acampades, perquè de



36 nins que hi ha al grup de 7 a 11 anys, 3 no anaren a l'acampada i dos d'ells perquè estaven malalts, o també al grup dels més grans, perquè de 23 nins que hi ha en el grup, 20 vengueren a l'acampada.

Això per a nosaltres és molt important, ja que quan preparam les activitats, les preparam amb molta d'il·lusion i el més bé que sabem, perquè els nins s'ho

passim bé, i veure que hi participen tots, això ens dona forces i coratge per poder seguir endavant. Esperam que sempre sigui així, i que al campament de l'estiu, dels 77 nins que hi ha matriculats, siguem 77 al campament.

Moltes gràcies a tots, i fins prest.

El Grup de monitors.

## Ses Gloses

A la glosadora de Búger  
JOANA SERRA "CARTERA",  
en plany per la seva mort  
esdevinguda pel gener de  
1991.

Tots vivim en bona fe  
capetjant sa mala sort  
i quan mos arriba la mort  
aquí tots acaben d'esser.

Dia dotze de gener  
morí a Búger sa Cartera  
que se'n duia sa bandera  
glosant molt i bé.

Vos éreu dona de fer bé  
Búger vos recordarà  
qualcú que les llegirà  
ses gloses que vos faré

Som un fill de sa Cartera  
jo des poble sinevé  
que fas gloses i no en sé  
però no em deixau darrera

Per Sineu som es carter  
per Inca som es Jurat  
a Mancor on som nat  
me diuen es sinevé.

Na Maria de Sa Torre  
sa que en el món me posà  
de petit ja m'ensenyà  
com en el món córrer.

Joana Déu t'ha demanat  
per abandonar la terra  
que mos dona tanta guerra  
vol collir com ha sembrat

Heu portat la gran corona  
de tota Mallorca entera  
vos enaltiu sa bandera  
mallorquina i bugerrona.

Jo vaig anar a Son Vivot  
per asunto de s'esquitera  
hi vaig trobar sa Cartera  
de gloses me'n feu un floc

Em digué tenc sa fonteta  
que fa una aigua divina  
amb sa meva carabina  
puc ferir qualque volteta.

Sa Cartera té un pinar  
i crec no s'hi fan aglans  
ni tampoc esclatasangs  
però qualque cosa s'hi fa.

De sa vostra capelleta  
jo m'hagués fet ermità  
per venir-vos a adorar  
i fer-vos qualque gloseta.

Jo som un glosador  
d'assegut a un bufet  
i glopejar en tenir set  
perquè me surtin millor.

En tota Mallorca en rodó  
vos ensenyau sa bandera  
sa dona més sandunguera  
superant tot glosador.

Déu vos doni la glòria  
per tota una eternitat  
éreu dona de bondat  
i de contar en història.

Crist es volgué encarnar  
per predicar sa doctrina  
en el món qui bé camina  
en el cel lloc trobarà

Som pensat de posar fi  
és sa d'acomiadament  
sempre tenc al pensament  
el dia que vàreu partir.

Fins el senyor rector  
unes gloses va llegir  
que quan les vàrem sentir  
a tots fugí sa tristor.

En Tomeu Sinevé.

### RAFEL BORDOY I POMAR.

Poeta i glosador que enguany està  
acaparant premis. Consideram la  
seva glosa composició marginal,  
tant pel contingut com per la seva  
mètrica i rima, digna de quedar en el  
repetori clàssic del nostre cançoner.

La llengua,  
feina  
de tots

### ES MOTLE DE FER GLOSES

Bravejant de glosador,  
em demanaren un dia  
quines coses mesclaria  
per compondre una cançó.  
Per a un glosat ben rodó  
no necessit massa coses,  
en això com manco hi poses  
surt es treball més condret;  
vet aquí es meu secret  
que jo tenc per fer ses gloses:

Perquè resulti polida  
sa glosa, és primordial  
donar-li to musical  
i no passar-la de mida,  
sa rima ben enllestida,  
es mot ben espinzellat,  
i una mica de picat  
és s'element que li manca;  
i si dona un poc de branca  
resta complet es glosat.

## Tirant amb fona

**MIQUEL JULIÀ PROHENS**

*Filòsof i escriptor.*



### *De política nacionalista, què en direm?*

**E**n mig de tanta complexitat del món polític a Mallorca (en dir Mallorca l'entenc unida a les altres illes) entre Estat i Autonomia, partits estatals i partits nacionalistes, ideologies de tot signe i altres herbes, cal reflexionar i aclarir-nos, per tal d'ajudar els ciutadans que no travelin altra volta en el futur.

«No me venguis amb polítiques» et respondrà qualsevol persona assetjada per dois i embulls. Es que la política, amb lletra menuda, té per norma excloure del seu redòs el seny, la mesura i la saviesa. Convé, idò, adobar, amb espècies aromàtiques i picants de filosofia política, tots els elements amb què es vulgui elaborar un pla de vera recuperació de Mallorca, o sigui, un pla de política nacionalista.

**A**questa política mai ha de treure l'ull del «fet nacional» i la llibertat precisa per atènyer-lo. Som hereus i forçat és que siguem amos d'aquesta heretat nacional amb tot el seu patrimoni de ciutadans, territori, llengua, cultura, riquesa, furs, llibertat, història i possibles. Idò bé, cal que tots els polítics nacionalistes (ja sabem que els altres ens volen ben junyits al carro de l'Estat), siguin de dretes, d'esquerres o de centre, i els ciutadans que estimen Mallorca coincideixin en defensar el dret a posseir i a governar lliurament la nostra heretat, el «fet nacional».

Els espanyolistes de totes les tendències mai es barallen i sempre estan d'acord en aquest punt, el «fet espanyol» o nacionalisme centraliste de l'Estat. En això tots ells coincideixen sempre.

Els nacionalistes de Mallorca podran

divergir en el com i els detalls; emperò mai per mai en el «fet nacional». Aquesta és la «mare de totes les reivindicacions» del nostre poble.

**P**er això els parlamentaris estatals de Balears (alguns d'ells es consideren nacionalistes) que votaren contra el dret a l'autodeterminació, renegaren del «fet nacional» i caigueren en «l'oprobri del fill que n'és apòstata», com ens prevenia el poeta M. Costa i Llobera. Si partíssim del supòsit d'un grup de nacions lliures que, amb igualtat de veu i vot, volguessin concertar una unió estatal per a uns fins comuns, polítics i econòmics, seria possible construir-ne un estat just per part de totes les nacions incloses. La nostra situació, emperò, és molt diferent. Partim del fet que l'Estat a Espanya ha imposat el model castellà a les altres nacions de l'Estat i les ha junyides amb un jou colonial, malgrat en l'actualitat vulgui suavitzar-ho amb la collera de les autonomies.

**L**'Estat espanyol vol seguir tenint ben fermades i sumises les nacions no castellanes, sense treure'ls el jou, impossibilitant la seva recuperació nacional plena. Només des de posicions nacionalistes fortes, com és el cas de Catalunya i el País Basc, es poden atènyer considerables parcel·les de recuperació. Altres, més contundents i dràstics, pensen que no hi ha res a fer i es junyen al carro de la independència: primer, diuen, independents i després... ja en parlarem. L'obsinació mental dels centralistes justifica

aital postura.

Per tot això que hem dit, la política nacionalista, que dirigeix, com Moisés, la caminada del poble cap a la terra promesa, té davant seu, en el jou de l'Estat espanyol, el primer i més gran problema del desert. Emperò, a més a més, topa amb un segon grop molt resistent, la intoxicació cultural de la consciència social, més greu aquí que a Catalunya, trastornada per mor dels seculars i persistents atacs de la Metròpoli sobre la nostra nació, valent-se de mites com «nostra pàtria és Espanya», sense oblidar «España, una, grande y libre», que la mantenen encara aixençada bojament als abusos i assolaments estatals, tant culturals com financers.

I encara cal tenir en compte el tercer entrebanc, conseqüència del segon, el gran predomini de vots cap als partits estatals, predomini que ens aboca a un Govern que, pel fet de formar part d'un d'aquests partits, es veu forçat a recolzar el «fet espanyol» i frenat per defensar els nostres drets i rendes nacionals. Un Govern i uns partits tallats a mida dels interessos espanyols.

**E**n conseqüència, cal que totes les forces nacionalistes, sense distinció d'ideologies, convergesquin en una conjunció intel·ligent i forta, cap al «fet nacional» amb la finalitat primordial, de vida o mort, d'obrir els ulls al nostre poble i de dissipar la seva fatal ofuscació i confusió, que el du absurdament a donar els seus vots als colonitzadors o lloctinents, a vegades vestits de nacionalistes mallorquins.

El «fet nacional» és el gran repte i la «conjunció», la gran via.

**LES ILLES BALEARS TENEN LLENGUA PRÒPIA.  
EMPRAU-LA SEMPRE!**



# ESGLÉSIA LOCAL

## VISITA PASTORAL DEL SR. BISBE. Febrer – març 1993.

### Dia 20 de febrer.-

Coincidint amb la Visita Pastoral que el Bisbe de Mallorca ha fet a Mancor de la Vall i a les parròquies veïnades, va tenir lloc la benedicció i inauguració de l'antic Teleclub que ara s'emprarà com a: Centre Parroquial, Biblioteca Municipal i Sala d'Exposicions.

El Vicari General de Mallorca es va fer present a l'esmentada inauguració; el Sr. Bisbe, que era de visita a Caimari, va pujar a Santa Llúcia al sopar organitzat per l'Ajuntament amb motiu d'aquesta inauguració.

Tant el Vicari General com el Bisbe remarcaren i alabaren la bona col·laboració entre l'Ajuntament i la Parròquia; aquesta realitat permet dur a terme unes millores beneficioses per a tot el poble.

### Dia 27 de febrer.-

A les 19'00 hores d'aquest dia el Sr. Bisbe va celebrar l'Eucaristia per a tota la comunitat cristiana de Mancor de la Vall. La participació a aquesta celebració va ser nombrosa; en ella 13 joves i al·lotes reberen el sagrament de la Confirmació; dos més la reberen després a Moscarí. Les paraules del Bisbe dirigides a tots els presents foren d'encoratjament en el seguiment de Jesús, remarcant la importància que té, tant per als joves que es confirmaren com per a tots els creients, la participació a la Missa dominical. Va recordar que la seva presència té la missió de fer present Jesús en la comunitat per tal d'estimular la vivència de l'Evangelí.

Al final de la celebració el Rector va convidar als pares dels nins de catequesi i a tots els adults que volgueren ajuntar-s'hi, a la reunió de cada dimecres a les 21 hores on, a partir del nou Catecisme de l'Església Catòlica, es fa una catequesi per a adults per tal d'actualitzar la pròpia formació cristiana i afavorir la col·laboració amb els catequistes dels nins, i també dels joves que es preparen per confirmar-se.

En aquesta mateixa celebració el Delegat de Sa Nostra de Mancor de la Vall va entregar a la Parròquia un xec de 300.000 ptes. com aportació a la compra de l'orgue nou.

Després d'agrair la presència del Sr. Bisbe i de donar gràcies als col·laboradors i a tots els presents, el Rector, en nom de la Parròquia i dels confirmats, va convidar a celebrar-ho amb un senzill refrigeri.

A les 20'30 hores i en el nou saló del Centre Parroquial es reuniren amb el Sr. Bisbe els col·laboradors més directes de la Parròquia. En aquesta reunió un membre de cada grup va donar compte de les activitats que estan realitzant. Els grups són els següents:

Consell Pastoral: Constituït el 24 de desembre de 1984. Està format per 18 membres representants dels grups que s'anomenen a continuació.

Grup de catequistes: Consta de 11 catequistes. Atenen setmanalment a uns 40 nins i a 40 joves que es preparen per confirmar-se o ja s'han confirmat.

Esplai s'Estel: 13 monitors apleguen cada dissabte a uns 77 nins per fer activitats d'esplai i organitzar o participar a les festes del poble. Conjuntament amb el grup de catequistes preparen i participen a la missa de les 12'30 hores dirigida especialment als nins i joves.

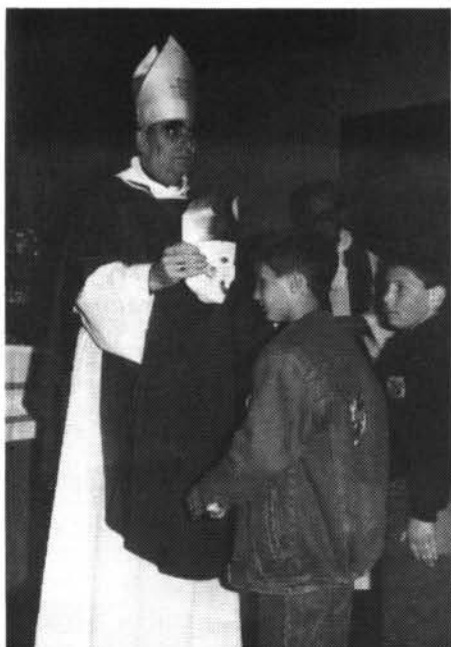
Grup de matrimonis: Uns 25 matrimonis es reuneixen mensualment a Santa Llúcia, des de fa 10 anys, per tractar temes relacionats amb el seu estat i des de l'Evangelí.

Grup de neteja: Són 25 dones, distribuïdes en cinc grups, que es tornen per fer la neteja de l'església, gratuïtament, cada setmana.

Grup de litúrgia i música: Consta de 16 persones que cuiden de l'ornamentació de la Parròquia, lectures servei a l'altar (escolans) i cants quan no hi ha el cor.

Cor parroquial: Formen part del Cor parroquial 30 persones. Assagen setmanalment durant els períodes preparatoris de les celebracions més importants de l'any en els quals participen. El director i l'organista són dos mancorins que viuen a Inca.

Acció social: Dues persones estan encarregades de mantenir contacte amb Delegació diocesana corresponent i connectar amb la fundació "Deixalles" per a recollir material per a reciclar: Paper, paper, mobles, vidres, etc.



**Consell d'Economia:** Dos membres del Consell Pastoral cuiden de l'economia parroquial. Un d'ells va informar que, segons el balanç econòmic de 1.992 i en relació amb el de 1.991, es constata el següent: a) Disminució d'un 5% de les aportacions per collectes ordinàries, serveis, subscripcions, etc.

b) Augment d'un 5% de les aportacions a l'Església diocesana i universal (Fam, domund, etc.).

c) Els donatius particulars per a l'orgue sumen 66.000 ptes.

També es feren aquests comentaris:

a) Es va donar el qualificatiu de pobre a l'economia parroquial.

b) És necessari avançar pel camí de l'autofinançament de la Parròquia com es fa a totes les parròquies de Mallorca a través de subscripcions; en aquests moments n'hi ha 4 a la nostra parròquia.

c) Es va recordar que per les obres de reforma als béns parroquials que es fan ara, es compta amb subvencions i que per això no són indicatives de l'estat econòmic de la Parròquia.

El Sr. Bisbe, una vegada escoltada la informació de cada grup, els encoratjava a continuar en la tasca que duen entre mans i a sentir-se membres vius de la Parròquia i de l'Església diocesana, juntament amb tants d'altres que, en distints indrets fan el mateix. Ha manifestat també la seva alegria de veure que en les celebracions eucarístiques es participa activament amb les respostes, els cants, etc., per part de tota la comunitat.

Dia 5 de març.-

El Sr. Bisbe es va fer present al grup de matrimonis abans esmentat. Després d'escoltar l'informe del procés d'aquestes trobades, el Bisbe va convidar als matrimonis a mantenir l'esperança enmig de les dificultats que suposa la tasca d'educar els propis fills segons l'Evangelí. Es va obrir després un diàleg sobre temes de l'actualitat.

Bartomeu Fons Pascual.

**SI VOLS DONAR-NOS UN COP DE MA, FES-NOS UN TRUC**

**MANS UNIDES**  
CAMPANYA CONTRA LA FAM  
TEL. 318 08 87

Des del 1960 fins ara, Mans Unides ha lluitat contra la fam finançant més de 5.000 projectes de desenvolupament al Tercer Món. A les teves mans està que pugem o no segur amb aquesta tasca.

Uneix-te a nosaltres, donem un cop de mà.

**MANS UNIDES**  
en Palma, Seminario - 4  
Tel. 713460 de 10 a 13'30 h.

**LAS APORTACIONES PUEDES INGRESARLAS EN:**

<b>BANCO ESPAÑOL DE CREDITO</b> Sucursal Jaime II c/c 271.98907	<b>BANCO ATLANTICO</b> c/c 11.11528500.55 Oficina Principal	<b>BANCO DE SANTANDER</b> c/c 67.354 Oficina Principal	<b>BANCO CREDITO BALEAR</b> c/c 60.18194.76 Oficina Principal
<b>BANCO CENTRAL</b> c/c 1991010 Oficina Principal	<b>BANCO EXTERIOR DE ESPAÑA</b> c/c 30.11353.8 Oficina Principal	<b>LA CAIXA</b> c/c 0004993.43 Oficina Principal	<b>BANCO DE BILBAO</b> c/c 0.040.089.2 Oficina Principal
<b>BANCA ABEL MATUTES</b> Plaza Garcia Orell c/c 3340.27101	<b>BANCO DE VIZCAYA</b> c/c 01.015.734.9 Oficina Principal	<b>SA NOSTRA</b> c/c 476.096.11 Oficina Principal	<b>CAJA DE MADRID</b> Libreta n. 300050928 <b>CAJA DIOCESANA.</b>

# MIQUEL PERICÀS MARTÍ "BESSÓ".



En Miquel Bessó és prou conegut per les persones majors del nostre poble, tal vegada no tant pels més joves. Amb molta freqüència, malgrat residixi a Portals Nous, ve a Mancor per demostrar les seves qualitats musicals i fer-nos passar moments agradables escoltant les seves melodies i alegrant les nostres festes casolanes. Precisament aquell vespre, mentre esperava que es fes l'hora de començar el ball, que havien organitzat els Amics de la Tercera Edat al Casal de Cultura, a l'escenari mateix on després tendria la seva actuació, el vàrem entrevistar. Hi eren presents la seva esposa i també el president de l'Associació, n'Arnau Sastre.

En primer lloc, Miquel, ens podries dir quan vares néixer?.

*Vaig néixer dia primer de maig de l'any 1926. Aviat faré ja seixanta-set anys.*

Quants germans éreu a la família?.

*Una germana només i jo. Ella tenia dos anys més que jo i ja va morir.*

Recordes a quina casa del poble vares néixer?.

*Sí. Es deia la sala, una casa que ara ja no hi és. Estava entre Cas Sinevé i Cas Miet, a sa plaça de Baix, primer hi havia sa casa, després hi feren una cotxeria i més tard ses cases que ara hi ha. Després vàrem passar a viure al carrer de Santa Llúcia (no em record a quin número), i llavors vàrem passar a Can Cap Blanc, era sa casa on mu mare va néixer, a ca's padrins.*

Els teus pares quin ofici tenien?.

*Mon pare en principi feia de carboner i totes ses feines des camp. Després va estar molts anys de jardiner a Massanella.*

I la teva mare cuidava la casa?.

*Sí. Però també teníem una petita finca i ella hi anava. Acudia al que dèiem "es planter" de Massanella.*

Quins estudis feres de petit aquí a Mancor?.

*Estudis de poble. Vaig anar primer amb un mestre valencià, Cayetano Martínez Ródenas, i després vaig anar amb so mestre Cavaller. S'Escola estava damunt Can Pipa, al Carrer de Sa Canaleta.*

Ara ens podries dir d'on et ve aquesta "vena" musical, com un al.lot de Mancor ha pogut arribar al que tu has aconseguit en el difícil art de la música?.

*Em diuen que ja de ben petit, quan em tenien damunt es braços, si sentia música, em posava a moure'm i els fugia de damunt dels braços. Es pot dir que ho duia a sa sang.*

Quins estudis musicals vares poder fer?.

*Molts pocs. Record que de petit em varen dur un piano de dotze tecles. Jo feia de cantador a l'església amb D. Joan Ferrer; tenia molt de sentit, havia cantat sa Sibil·la. Amb aquest pianet jo, assegut damunt es portal de ca meva, tocava totes ses cançons que sabia, sense llegir música. Totes ses veïnades s'aturaven.*

Més endavant, D.



Joan Ferrer se'n va anar de Mancor, i el va substituir D. Miquel "Barrequeta", però se'n va haver d'anar al servici militar i es va posar malalt. D. Miquel Femenia, que era es Vicari - es Rector, D. Joan, ja era cec -, em digué: "Miquel podries tocar s'orgue". "Jo que sé?", li vaig contestar. "Per què no cerques una professora?". En aquell temps jo anava a fer feina a Inca, eren uns anys dolents, hi havia molta fam, jo devia tenir catorze o quinze anys. Sa meya germana, que també baixava a Inca i aprenia de cosir a "Ca na Xispa", va anar a "Can Patxorra", perquè allà sentien un piano que sonava i va saber que una al.lota donava classes. Va demanar per veure si jo hi podia anar. Li varen dir. "Sí, pot venir". Vaig començar; hi anava a migdia, per no perdre feina. Després es vespre a ca nostra jo estudiava. Però hi vaig anar poc temps perquè llavors ella es va casar.

On feies feina a Inca?.

Vaig fer molt de temps feina a una fàbrica de sabates.

Com seguïres després a l'església?.

Després d'un mes d'anar a classe, ja vaig tocar sa missa d'àngels, llegint es paper i sa música. També totes ses cançons que hi havia a l'església, com que jo les sabia, si no hi havia paper les tocava d'oïda.

Com vares començar com a músic, si es pot dir professional?.

Professional encara no. Però, quan vaig ésser un poquet més gran, a s'orquestra d'Inca, que es deia "Inca y su Ritmo", hi

havia un pianista català, que es deia Bataller, que se'n va anar a fer es servici, em digueren per anar-hi i vaig començar. Es pianista va tornar i jo vaig comprar-me una guitarra, per tocar-la i un saxó, es a dir que tocava piano, guitarra i saxó, si era necessari. Tot amb aquesta orquestra.

Per on anàveu amb l'orquestra?.

Record que sa primera funció la vàrem fer a Sa Pobla. Tonia un tio mort de "Can Veles" i no sabia si hi podia anar. Llavors vaig tocar a Alcúdia. Frem, hi havia en Cañellas, es bateria, "n'Enrique", es violí, en Joan Prim, en Gornés, en Joan Seguí, na Serrana i jo. També en Bataller que venia si podia. Hi havia també una altra orquestra, que era sa de Selva, hi havia competència entre ses dues. Més endavant nos vàrem arreplegar i va ser quan vàrem fer ses "Brisas de Jazz".

Quants de components éreu a "Brisas de Jazz"?.

Deu. Deu amb na Janni. Hi havia trio de saxons, dues trompetes, trombon i trio de ritme.

Devíeu fer una bona música?.

Hi havia en aquell temps "Sa Bolero" que era s'orquestra millor de Mallorca, tocava al Trocadero. Anaven també pels pobles de Mallorca i ciutat, duien una bona vocalista na Nina Sassi. Quan es topaven amb noltros hi havia rivalitat. Això vol dir que així mateix teníem certa fama musical.

Tu, quin instrument tocaves?.

Jo sempre vaig tocar es piano. Assajàvem al Novedades.

La vocalista tonia bona veu?.

Sí. Na Lami, per cantar passdoubles a flamencats era extraordinària. Jo li ensenyava totes ses cançons, venia a ca nostra, jo aleshores ja era casat i vivíem a Inca.

Passem ara Miquel a parlar un poquet de la teva vida familiar. Ens podries dir com conegueres aquesta joveneta que ara ens acompanya, la teva esposa?.

A ses hores de migdia, quan jo feia feina a Inca, la veia passar en bicicleta que duia es di-



## MIQUEL PERICÀS MARTÍ "BESSÓ".

nar a son pare a sa mina de Lloseta, ell conduïa un ford, li carregaven i ho duïa a abocar a sa mina de Lloseta.

En aquest moment intervé la seva esposa i digué:

Lo principal va ésser el dia 18 de juliol, que em vares convidar a menjar un "frigo" i jo no en vaig voler, vaig estar empagaïda. Jo tenia uns quinze anys i ell una vintena.

Quan vos casàreu?.

Mira, ella tenia 21 anys i jo 26. Mos casàrem l'any 1952.

Heu tengut un fill. Ha seguit les passes del seu pare pel que fa a la música?.

Sí. No ha fet res més que música i és una eminència. A 18 anys va acabar sa carrera. Ara acompanya una al.lota, fan un duo.

Sabem que ja tens néts, no és veritat?.

Sí. En tenim dos. Un nét que té tretze anys i una néta que té devuit mesos. Es nét també estudia piano. Es meu fill dóna classes i es viu de sa música.

Per què es va disoldre aquesta orquestra Brissas de Jazz?.

Jo els vaig deixar per anar-me'n a Formentor. D'això en fa ja uns trenta-set anys; es meu fill tenia un any i ahir en va fer trenta-vuit.

Com va ser la teva anada a Formentor?.

Em va sortir un contracte. Allà mos vàrem arregar. Hi havia en Pep Vicens, en Joan "es

rosset", "n'Enrique", érem tres pianistes que mos tornàvem perquè tocàvem al menjador, al bar i després també ball abaix al club nàutic. Després vàrem fer es "Quinteto Formentor" amb en Tomassín de bateria que havia anat amb sos Trashumants, era molt famós. Tocàvem allà tota sa temporada.

Després d'aquest Quintet quines passes vares donar?.

Després ja vaig anar de professional. Fins aquest moment feia altres feines a més de sa música. Vàrem passar a Palma i vaig deixar sa feina de sabater, per cert que vaig haver d'anar-hi encara per dirigir un poquet sa secció de sa fàbrica perquè era s'encarregat i no podia deixar-los de cop, només hi anava a hores.

Vàrem fundar Seicomex, i tocàvem a Palma. Érem un alemany que vivia a Pollença, es trompeta també era de Pollença. era en Pep Vicens, en Gornés i en Tomassín que vivien a Palma i jo i "n'Enrique" que vivíem a Inca. Assajàvem a dins ca nostra i tocàvem a Jack el Negro i Bahia Palace des Passeig Marítim. Hi havia "El Chico", lloc d'estiu, hi tocaven Es Javaloyas, sa Music Lander i noltros mos tornàvem, començàvem de prest fins molt tard. Aquí exigien corbata i "traje" per entrar. Al Bahia Palace hi havia "El Pirata". També anàvem a "Trèbol".

En aquest ontremig varen fer sa pel.lícula "Vacaciones en Mallorca" i l'orquestra surt a sa pel.lícula i tocam. Hi havia n'Alberto Sordi i na Belinda Lee.

Per on vares seguir les passes després?.

Mos va sortir un contracte a Bilbao. Allà hi vàrem estar quatre mesos. Va venir també sa meva dona i es fill, per cert allà va complir es quatre anys. Després tornàrem al Bahia Palace.

Has sortit mai a s'estranger?.

Sí. Precisament al Bahia Palace hi havia una orquestra en la qual hi havia un parell de mallorquins. Mos varen escriure des de Roma per si volíem anar a tocar a l'estranger; amb una setmana ho vàrem arreglar tot. Em digueren: "No diguis que hi vagis per feina, digues que hi vas a passejar". A Itàlia vàrem canviar de nom, mos dèiem es "Mallorca Boys". Vàrem estar a Roma set mesos. He caminat més dins Roma que dins Palma. - La seva esposa, present a l'entrevista, hi afegeix: "Vaig estar set mesos a veure'l".

Allà sempre tocàveu a un mateix lloc?.

Sí. Es deia Kit Kat. Ens dèiem "Mallorca Boys" i érem sis components. A Itàlia vaig anar San Cándido, Ísquia, Capri, Torino, etc. tot això després d'estar set mesos a Roma. Era l'any 1961.

Retornares a Mallorca, i què feres després?.

Després d'estar poc temps a Mallorca, mos ne tornàrem a Bèlgica. Quan retornàrem a Mallorca, vàrem venir amb so bateria de Bèlgica i vàrem fer un mes a Formentor per ses festes de Nadal. Llavors mos u'anàrem a Holanda (Rotterdam) i a Berlin, vaig passar a l'Alemnaya Oriental. Després ja a Mallorca hem vaig establitzar aquí, perquè sa feina ja es va normalitzar.

Com seguïres després?

Continuarem amb es nom de "Mallorca Boys", però poc a poc es desintegrà, primer érem quatre, llavors tres, després quedarem es bateria i jo. Després es bateria se'n va anar amb una altra orquestra i jo vaig agafar n'Alfonso des Javaloyas, tocàrem un any junts. A ell li va sortir una feina i jo em vaig posar tot sol i he anat fent tot sol. D'això ja en fa set o vuit anys.

Bé, el tipus de música que fas és melòdica i camp, música moderna normalment no en toques?

No. També, darrerament abans de jubilar-me, me n'anava pels hotels, acompanyant a Nino Azorin que es propietari de S'Adagio, un local en el qual, emprant el micro a distància fa cantar a tots els que estan al mateix. Ell m'anava dient: "Miquel, tal cançó" i jo tot d'una en marxa.

Quan te n'anares a viure a Palma?

Deu fer ja uns trenta-cinc anys que estam a Palma. - Ho confirma la seva dona -. Ara fa quatre anys que vivim a Portals Nous (Calvià). Tenim sa casa a Palma, però allà nos trobam molt bé perquè és molt tranquil, sobretot d'hivern.

Ara ja jubilat no toques?

Alguna vegada d'estiu sí. Però normalment no.

Què fas ara per Portals en un dia normal?

Sempre m'entretenc. Passeig es ca, toc molt el piano. Tenc un ordinador i escric o faig música. Camín molt pel camp. Vénen

sa família, es meu fill, nora i néts; es dissabtes i diumenges sempre estan amb noltros i d'estiu i són cada dia.



I ara, quan véns a Mancor, com t'hi trobes, ha canviat molt?

Jo m'hi trob molt bé. M'agrada molt venir. Intervé la seva dona i diu: "A mi Mancor sempre m'ha agradat molt, el trob molt hermós". Continua en Miquel: *Jo no podia venir perquè sempre tenia feina, no estava aturat mai, gràcies a Déu que sempre he tengut feina. Ara sí que puc venir i certament nos hi trobam molt bé amb els antics amics i amb tota sa gent.*

Bé. Miquel, per acabar, voldries dir res, per exemple, damunt la música moderna, la joventut actual, o altres?

No. Sa música moderna m'agrada, no tota, n'hi ha, per exemple, es Rock dur el trob un poquet massa... l'entenc però no. Es meu fill moltes vegades ve a ca nostra i m'ensenya coses que ell a fet i em demana de parer. Jo li dic sí o no. Sempre em diu que

quan era dins ses entranyes de sa mare, sentia ets acords. Ho dur dedins. Jo, malgrat tengués poca escola, sempre m'he preocupat molt per s'harmonia i he après moltíssim.

Bé Miquel, vols afegir res?.

No. Que hi hagi salut que es lo principal i sempre em teniu a la vostra disposició.

Deixarem aquell matrimoni, feliç i content, de trobar-se en el seu poble. Els Amics de la tercera Edat, amb la seva marxa de sempre, ja l'estaven esperant per ballar i passar una nit agradable al compàs de la bona música d'aquest mancorí, a qui la natura va dotar d'un exquisit sentit musical i d'una sensibilitat fora mesura. En Miquel "Bessó", però, gràcies al seu esforç i a les seves qualitats, malgrat no hagi anat a classe com molts de músics d'avui en dia, és tot un músic i ha escampat el nom del seu poble nadiu per tots els indrets on ha deixat sentir les seves melodies. Gràcies Miquel, i endavant. Que sempre en et trobis bé entre nosaltres i pots estar segur que el teu poble sempre t'acollirà.

Jaume Gual Mora.





# EDUCACIÓ PRIMÀRIA

La LOGSE en el Capítol 2n, articles 12 al 16, ens diu que l'etapa de l'Educació Primària tindrà una durada de sis cursos acadèmics, des dels sis als dotze anys d'edat. L'etapa tindrà tres cicles de dos anys de durada cada un (6-8, 8-10 i 10-12).

## Objectius:

- Proporcionar una educació comuna que faci possible la integració de l'infant en la societat.
- Adquirir els aprenentatges bàsics relatius a l'expressió oral, l'escriptura i el càlcul aritmètic.
- Assolir una progressiva autonomia d'acció en el seu medi.
- Valorar la higiene i la salut del propi cos.
- Donar importància a la conservació de la natura i el medi ambient.

L'Art 4t del RD 1344/91, estableix també els objectius que hauran d'haver aconseguit els alumnes quan arribin al final d'aquesta etapa.

## Ensenyança:

L'educació primària s'organitzarà en àrees que seran obligatòries i tendran un caràcter global i integrador.

L'ensenyança tindrà un caire personal i s'adaptarà als distints ritmes d'aprenentatge de cada nin.

La metodologia s'orientarà cap al desenvolupament general de l'alumne, integrant les distintes experiències i aprenentatges.

L'avaluació dels processos serà contínua i global.

Els centres han d'impartir les ensenyances d'acord amb el currículum aprovat en el RD 1344/1991 de 6 de setembre, i amb el Projecte Curricular amb el qual cada centre concreti aquest currículum. El currículum explicita les intencions i el pla d'instrucció a partir dels quals es realitzaran les activitats escolars i és, per això, una eina imprescindible per al professor en la seva tasca docent. En una altra ocasió parlarem amb més detenció d'aquest concepte.

En el curs actual, 1992-93, s'ha implantat ja el primer cicle d'Educació Primària i en el proper curs, 1993-94, s'implantarà el segon cicle. El Projecte

Curricular, elaborat pels centres abans de l'inici del curs, ha de recollir, entre d'altres aspectes:

- La distribució dels objectius i continguts per cicle.
- La selecció dels materials i recursos didàctics que s'empraràn.
- Els procediments per avaluar la progressió dels alumnes en l'aprenentatge.
- Els criteris d'avaluació i promoció dels alumnes.
- L'organització i les tasques de les tutories.

Cada grup d'alumnes tindrà un Mestre tutor que s'haurà de coordinar amb els demés mestres especialistes i de recolzament del mateix grup. Aquest tutor ha de realitzar la programació didàctica i impartirà la docència de les distintes àrees, comptant amb els altres mestres especialistes i de recolzament que programaran les seves.

En el Decret del currículum s'estableix el següent horari (total d'hores per cicle) i les següents àrees:

À RE E S	Hores / Cicle		
	1r	2n	3r
* Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural.	175	170	170
* Educació Artística	140	105	105
* Educació Física	140	105	105
* Llengua i Liter. Castellana	350	275	275
* Llengües Estrangeres	0	170	170
* Matemàtiques	175	170	170
* Religió i Activi. d'Estudi	105	105	105

La Llengua i Literatura Catalana s'estudiarà a cada cicle en el nombre d'hores corresponent, com la Llengua Castellana, fent una redistribució de les àrees lingüístiques.

Aquest horari es concreta setmanalment, a l'Ordre Ministerial de 27 d'abril de 1992, sobre la implantació de l'Educació Primària, en els següents termes:

- Les activitats escolars es desenvoluparan al llarg de vint-i-cinc hores setmanals, comptant el temps d'esplai.

L'horari de cada àrea, a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, serà el següent:

À REES	Hores / Cicle		
	1r	2n	3r
* Coneixement del Medi	3'5	3'5	3'5
* Educació Artística	3	2'5	2
* Educació Física	3	2'5	2
* Llengua i Liter. Castellana	4	3'5	3'5
* Llengua i Lit. Catalana	4	3'5	3'5
* Llengües Estrangeres	0	2	3
* Matemàtiques	3'5	3'5	3'5
* Religió/Activi. d'Estudi	1'5	1'5	1'5
* Esplai	2'5	2'5	2'5
<b>TOTAL</b>	<b>25</b>	<b>25</b>	<b>25</b>

Al llarg de tota l'etapa hi seran presents també, a través de les diferents àrees, els següents aspectes:

Educació moral i cívica, educació per a la pau, per a la salut, igualtat

entre sexes, educació ambiental, educació sexual, educació del consumidor i educació vial.

La promoció es realitzarà al final de cada un dels cicles.

Només es podrà estar un any més en un mateix Cicle, una vegada al llarg de tota l'Educació Primària.

Normativa Legal:

- LOGSE.
- RD 1006/1991 de 14 de juny (BOE 26 de juny). Estableix els mínims.
- RD 1344/1991 de 6 de setembre (BOE 13 de setembre). Estableix el Currículum de l'Etapa.
- OM de 27 d'abril de 1992 (BOE de 8 de maig). Sobre la implantació de l'Educació Primària.
- OM de 12 de novembre de 1992 (BOE de 21 de novembre). Sobre l'avaluació a l'Educació Primària.

Jaume Gual Mora,  
Inspector d'Educació.



**Rafel Crespi i Ramis**

*Prensa Forana:  
La quotidiana  
lliçó d'escriure  
en català*



Ja fa anys que, a molts de pobles de Mallorca, es va elaborant una premsa diguem-ne alternativa. Potser el qualificatiu no és del tot adient perquè, la veritat sigui dita, la Prensa Forana no pretén esser alternativa de res, no pretén desbancar o competir amb cap altre tipus de premsa.

És més aviat un premsa de caire voluntarista, d'una periodicitat dubtosa —repetiria l'adjectiu voluntarista— i també, llevat d'unes poques excepcions, és una premsa sense ànim de lucre. Més aviat són deficitàries, cosa que condiciona la seva precària i a vegades dubtosa existència.

De tota manera, aquest tipus de premsa ha arrelat entre la gent. La gent del poble espera amb un cert interès l'aparició del número novell. Probablement hi trobaran una fotografia de l'època; una nota erudita trobarà uns ulls pretensiosos que la llegiran. I fins i tot, es farà ressò d'un xafardeig sobre el rector, l'apotecari o l'ajuntament. I és que la gent li agrada veure les barabassades diàries reflectides a la revista; sembla que els dona un to més important i transcendent. La mormolació, el rum-rum de carrer ha esdevingut notícia. Fins i tot, gaudeix de llegir-les amb la pròpia llengua. D'aquesta manera els són més familiars, més vives, més seves.

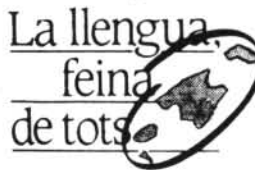
L'experiència ha demostrat que és factible una premsa en català a Mallorca. Si el producte és presentat amb gràcia,

amb enginy, si la cosa no cau de les mans, interessa a la gent. I la gent s'hi ha avesat a llegir en català. I no en un català xavacà, i/o folclòric, sinó en un català estàndard! És cert que més d'un lector d'aquesta premsa encobreix una mentalitat diglòssica. Què vull dir amb això? Vull dir que hi ha uns lectors que accepten aquesta premsa en català però en carvi hi arufen el nas davant una premsa normal.

**Tot es qüestió de voluntat**

De toda manera aquesta diglòssia és superable. Tot és qüestió de voluntat. Hem de tenir en compte que aquesta mateixa gent temorena de llegir quelcom seriós ara en la seva llengua, abans ho era, fins i tot, per llegir-hi la revista mateixa o un programa de festes patronals.

Prova d'això és que la Prensa Forana més reticent a incorporar la nostra llengua com a eina vehicular, s'hi està abocant de bon grat. És el cas del setmanari Inquer Dijous. Aquesta premsa ens dona una lliçó quotidiana de com és factible, com a mínim no és perjudicial per a la salut del poble, el compromís amb la llengua pròpia. Si volem superar aquest despreci que ens han inculcat cap a la nostra llengua, li hem de donar oportunitat de trobar-la per tot: al carrer, a la revista del poble i per què no, un dia no gaire llunyà, llegir-hi la crònica de l'ascens del Mallorca a Primera Divisió.



**DEL PLAER DE LLEGIR  
AL JOC D'ESCRIURE.  
UNA TASCA QUE ENS  
PREOCUPA A TOTS:  
FER LECTORS**



# TOPONÍMIA DOCUMENTADA (22)

**OUBIS**, Ets (Man). Nom en què són conegudes dues fontetes amb un dipòsit cada una el seu davant, l'aigua de les quals, per mitjà d'una canal, arriba al casal i hort de Son Collell. Neixen dins la part d'Escorca que era d'aquesta família, la qual a mesura que anà alienant part de les seves propietats, es reservà la propietat de l'aigua de les dues fontetes. A l'any 1587 la viuda de Jaume Martorell donà al seu fill Miquel una part d'Escorca de set quarterades amb empriu de poder abeurar el bestiar gros a "lo Olbi" (ARM M-1165).

**PALATERA**, Sa (Mass). Actualment aquesta finca pertany al terme municipal de Selva, però era part de l'alqueria de Massanella i estava dins la jurisdicció del Paborde de Tarragona. El 3 de Novembre de 1378 fou subhastada a Raimon Mateu (ARM T-17). A l'any 1408 confrontava amb les muntanyes comunes de Massanella i Caimari, amb torrent de Caimari, amb el torrent de Sa Coma dels Garrovers, amb terres de Pere Siquier i amb la possessió de Jaume Martorell (ARM T-23). A l'any 1564 era de Mateu Martorell de Massanella (ARM T-35). A l'any 1702 era de Guillem Pont de la Terra i Vich (ARM T-55).

**PARADADA**, Sa (Mass). Era una part d'una vinya que a l'any 1330 fou venuda per Jaume Mateu a Pere Castlar (ARM T-3). A l'any 1416 Guillem Castlar la vengué a Guillem Collell i confrontava amb el camí de Massanella a Selva i amb les finques el Cabanyal i el Clot (ARM T-24).

**PEDRAGUERET**, Es (Man). Nom d'una finca del patrimoni de Son Morro, i d'altres finques segregades, motivat per l'abundància de pedres de torrent arrossegades pel de Biniarroí que hi discorre pel mig. A l'any 1594 era de Pere Morro (AMS Stims dit any). A l'11 d'Agost de 1793 Joan Martorell, àlies Rafaleta, vengué un quartó del "Predegueret o hort de Sa Font" a Miquel Martorell dit de s'Hereva (ARM P-241). A l'any 1831 una part era d'Andreu Beltran de Son Morro i una altra de Mateu Martorell (ARM P-268 i LL-514). A l'any 1967 el Sr. Salvador Beltran Font, fill del primer Batle de Mancor, regalà un trast d'aquesta finca per edificar-hi una escola, la qual no es construí fins a l'any 1.982.

**PEDRISA DE MASSANELLA**, Sa (Mass). L'hem trobada citada a l'any 1719 on s'hi refu-

giaren un bandejats (ARM Audiència. Feix IX).

**PRESSA DEL SALT** (Brr). El 13 de març de 1372 Jaume Armengol comprà aquesta finca a Bernat Mateu. Confrontava amb el camí de Biniarroí a Mancor (ARM T-14).

**PRESSA DES CORTO** (Brr). El 13 de març de 1372 Jaume Armengol la va vendre a Guillem Bosch. Confrontava amb el camí de Biniarroí a Biniamar (ARM T-14).

**PINAR DE BINIARROÍ**, Es (Brr). Era una part de la possessioneta coneguda com Ses Cases Noves, després que es segregàs de Son Nadal (ARM T-58).

**PIQUETES**, Ses (Mass). A l'any 1563 al citar els confrontants d'una finca situada vora el camí de Massanella a Selva es menciona "l'Olivar dit ses Piquetes dels Abrí-Dezcallar" (ARM T-53).

**PLA D'ESCORCA** (Man). A l'any 1831 es cita aquesta finca que era propietat d'Antoni Martorell i confrontava amb terres del mateix propietari, amb finca dels hereus de Baltasar Mora, amb la de Joan Pou, àlies Cor, i amb altres de la família de Turixant (ARM P-268).

**PLANA**, Sa o **PLANES**, Ses (Man). A l'any 1404 es cita en singular i era propietat de N'Escofet (ARM RP 2006). Segons els estims de 1594 i 1698 eren de sis propietaris i es designen en plural (AMS). A l'any 1764 eren vuit els propietaris de finques dites les Planes, situades entre el camí de Massanella a Palma i el de Mancor a Inca (AMS).

**PLANA DE MASSANELLA**, Sa (Mss). A 8 de les Kalendas de 1338 Bernat i Pere Castlar vengueren un censal que gravava aquesta finca (ARM T-4). El 21 d'octubre de 1408 fou comprada per Jaume Martorell i confrontava amb el camí de Massanella a Ciutat, amb l'honor de Pere Castlar, amb l'honor de Guillem Martorell i amb les Planes de Mancor (ARM T-23).

Fonts documentals:

AMS: Arxiu Municipal de Selva  
ARM: Arxiu del Regne de Mallorca.

Gabriel Fiol Mateu.



# Biblioteca

Després d'un llarg parèntesi en el que la biblioteca va ésser tancada degut al trasllat, des del passat dia 22 de febrer ja tornam estar a la vostra disposició.

Com ja sabreu el passat dia 20 de febrer varen ésser inaugurades les noves instal·lacions de l'edifici de l'Antic Teleclub entre elles la Biblioteca.

Tot i que la biblioteca del Casal de Cultura no feia massa temps que estava feta, les instal·lacions havien tornades petites. Aquest canvi suposa una gran millora no solament pel que a l'espai representa sinó pel fet d'estar a un lloc cèntric ajudarà a aquells lectors als quals feia una mica de mandra arribar fins al casal.

En referència a les activitats duites a terme al llarg d'aquests darrers mesos per commemorar els deu anys de la inauguració de la biblioteca aprofitant la festa de la inauguració del nou local es va fer una mostra fotogràfica d'algunes de les activitats realitzades al llarg d'aquests deu anys.

També es va organitzar un concurs de dibuix, destinat a tots els nins i nines de Mancor en edat escolar, per tal de trobar una mascota que identifiqui i representi la nostra biblioteca.

La participació fou molt nombrosa, pràcticament la totalitat així com l'alt nivell dels dibuixos presentats, va fer que el jurat, compost per els mestres de l'escola, en Biel Fiol, na Cati Arrom i na Maria Martorell, ho tingués molt difícil a l'hora de triar el guanyador.

Els premiats foren:

1r Premi: Vicenta Martorell

1r Accésit: Maribel Castells

2n Accésit: Joana Colom

3r Accésit: Catalina Mora.

Volem agrair el suport i la col·laboració de totes les persones que ens ajuden a dur a terme les activitats d'aquesta biblioteca.

El passat dia 19 de març i acompanyats de la seva mestra, rebérem la visita dels alumnes de 3r i 4t de l'escola Montaura de Mancor, acompanyats de N'Àngela, la seva mestra.

La visita fou per conèixer amb un poc més de profunditat el funcionament i les normes de la nostra biblioteca.

I per acabar recordar-vos el nou horari d'atenció al públic.

De dilluns a divendres de 5 a 7.

Dissabtes de 10 a 12.

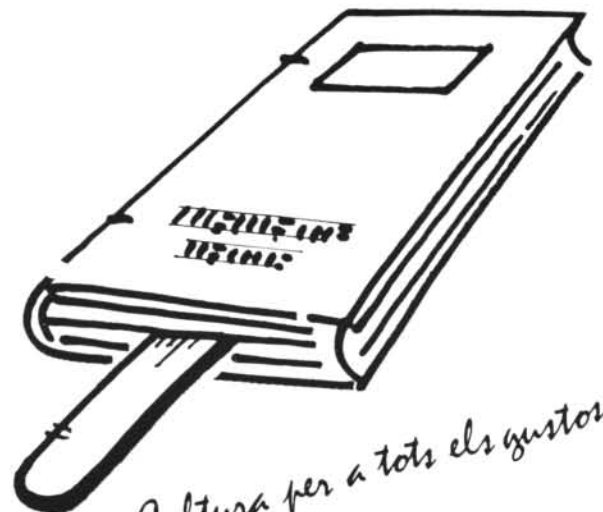
Esperam les vostres visites.

Fins la pròxima.

Maria del Carme Valdivielso.



23 d'abril. Diada del Llibre



*Cultura per a tots els gustos*

**Tasta un Llibre.**

# L ' E S C O L A

Acabam el trimestre amb la sensació de què el temps passa volant, no obstant això, quan ara fem balanç de tot el que hem realitzat durant aquest període sembla llunyà "el fogueró de Sant Antoni" amb el qual començàvem tot un seguit d'activitats.

Com cada any en el fogueró hi hagué gran participació de mares, notàrem a faltar la presència masculina, els pares encara no us heu decidit a acompanyar-nos, a veure si l'any vinent us animau!.

Seguírem amb el carnaval, enguany el dia ens va acompanyar, el sol lluïa i el poble es va omplir de colors amb les nostres disfresses de pallasos, va resultar divertit i alegre.

Com sempre confeccionàrem les disfresses a l'escola. Enguany l'Ajuntament va col·laborar amb les llepolies que ens oferiren a la plaça.

L'alumnat de setè i vuitè ha tingut la sort de llegir un llibre meravellós "El Mandarí i jo" i de conèixer la seva autora Rosa M<sup>a</sup> Colom. Després de llegir-lo li vàrem escriure unes cartes explicant-li la nostra opinió sobre el llibre; ella ràpidament ens contestà i així va ésser com un dia ho arreglàrem per conèixer-la.

Aprofitam la proximitat del 23 d'abril, dia del llibre per donar-vos una petita informació sobre aquest llibre; no només és una lectura per nins, qualsevol adult pot disfrutar amb aquesta bella història d'una amistat.

UN LLIBRE: EL MANDARÍ I JO

AUTORA: ROSA M<sup>a</sup> COLOM I BERNAT

EDITORIAL: LA GALERA

ENS HA AGRADAT PERQUÈ ÉS:

Entretingut, emocionant, emotiu, divertit, interessant...

PUNTUACIÓ: Nou.

La lectura d'aquest llibre donà peu a unes reflexions sobre els personatges i també sobre l'amistat i la mort. Us animau a llegir-lo.

Bé, esperam que passeu unes bones vacances de Pasqua i disfruteu menjant panades i robiols.

BONES FESTES!

El Claustre de Professors.

XX



# ELS LLINATGES DELS MANCORINS (21)

**PASCUAL.**- Del llatí Paschalis, nom de diversos sants. A Mancor està documentat amb el naixement a Biniarroi, el 4 de Març de 1733 de Margalida Maria, filla de Guillem Pascual i de Joana Mateu (AD I/108/B 12).

**PAYERAS.**- Del llatí palearia, munt o dipòsit de palla. A Mancor portà per primer cop una nadiua aquest llinatge quan nasqué Margalida, filla de Pau Payeras d'Inca i de Apol.lònia Pocoví de Mancor, el 18 de juny de 1961 (RCMV).

**PERELLÓ.**- Nom d'una vila catalana a la comarca de la Ribera d'Ebre. Els primers nats a Mancor que portaren aquest llinatge foren els bessons Margalida i Martí, nats el 13 de Novembre de 1980, fills de Josep Perelló Roca de Ciutat i de Catalina Vives Salas de Pollença (RCMV).

**PERICÀS.**- Derivat intensiu de Peric, que es deriva de Pere. A Mancor ha estat introduït per diverses famílies els primogènits dels qual foren: Bartomeu, nat el 3 d'Abril de 1853 fill de Miquel Pericàs de Birabona i de Catalina Vallori de Mancor (AD I/60/ B 10). Josep que batiaren el 22 de febrer de 1920, fill de Joan Pericàs Grau de Caimari i d'Antònia Martorell de Mancor. I Maria del Rosari nasqué el 7 d'octubre de 1962 filla de Pere Pericàs Amengual de Caimari i de Pereta Morro Fontanet de Mancor (RCMV).

**PERIS.**- Del cognom castellà Pérez, derivat de Pero, o sia Pedro. Pel setembre de 1347 hi ha n'Eximenis Peris que té terres a Biniarroi que abans havien estat d'En Guillem Rausí (ARM t-7).

**PINET.**- Derivat diminutiu de pi. A les idus d'Agost de 1337 es citen unes cases a Massanella que foren d'En Pinet, aleshores ja difunt (ARM T-7).

**PIZÀ.**- Natural de Pisa, ciutat italiana. El 13 de març de 1839 batiaren Nicolau Pizà, fill de Joan Pizà natural d'Alaró i de Joana Maria Moranta de Mancor (AD I/60 /B 10).

**PLANAS.**- Plural de plana, terreny pla. El primer mancorí que portà aquest llinatge és Antoni, nat el 20 de desembre de 1943, fill d'Antoni Planas d'Inca i de Maria Mateu de Mancor (RCMV).

**PLOMER.**- Del substantiu "plom" persona que treballa el plom. El 26 d'octubre de 1907, fou batiada a Mancor Maria, filla de Bernat Plomer de Muro i de Maria Riera de Mancor (AD Bap. Manc.).

**POL.**- Nom propi d'home equivalent a Pau. Tres famílies hem trobat amb fills nats a Mancor, amb aquest cognom. Els seus primogènits foren: Joan Baptista, batiat el 20 de gener de 1773, fill de Joan Pol de Binissalem i de Catalina Alorda de Biniarroi (AD I/60/B 2). Margalida filla de Guillem Pol de Binissalem i de Maria Martorell de Mancor, batiada el 23 de setembre de 1920 (AD Bap. Manc.) Finalment Joana Maria, nascuda el 18 de febrer de 1978, filla de Gabriel Pol Moranta de Palma i de Margalida Gual Jaume de Mancor (RCMV).

**PONS.**- Nom propi de diversos sants. A Mancor, segons els estims de 1594 hi havia un propietari amb aquest llinatge (AMS). El 27 de desembre de 1651 batiaren un fill nat a Mancor, de Pere Pons de Sóller i d'Aina Martorell de Mancor (AD I/108/B 7). El 26 de maig de 1844 batiaren Joan, fill de Miquel Pons de Sóller i de Maria Magdalena Martorell de Mancor (AD I/60/B 10). El 18 de desembre de 1875 era batiat Jaume, fill de Pere Pons de Binissalem i de Maciana Fornés de Mancor (AD I/60/Bap.). El 30 de setembre de 1898 batiaren Josep, fill de Llorenç Pons de Biniamar i de Maria Amengual de Mancor (AD Bap. Manc.) Finalment el 27 de novembre del mateix 1898 era batiat Guillem, fill de Bernat Pons de Binissalem i de Margalida Martorell de Mancor (AD Bap. Manc.).

**PONT.**- Del llatí ponte, o sia, pont, construcció feta sobre una depressió o un obstacle per passar d'una part a l'altra. El 25 de gener de 1370 Galdus Pont, propietari de Biniatxent, estableix un cens de 50 quartans d'oli sobre aquesta alqueria (ARM T-14).

Fonts documentals:

AD: Arxiu Diocesà de Mallorca  
 AMS: Arxiu Municipal de Selva  
 ARM: Arxiu del Regne de Mallorca  
 RCMV: Registre Civil de Mancor.

Gabriel Fiol Mateu





# Ajuntament de Mancor

## PLENARIS.

### SESSIÓ ORDINÀRIA DE DIA 28 DE GENER

Després d'informar de la corresponència i de les disposicions oficials rebudes, i ja dins l'ordre del dia, es concediren vuit llicències per obres a particulars i se'n denegà una, a més es concedí un permís per connectar a la xarxa d'aigua potable.

Seguidament s'aprovà prorrogar per un període de sis mesos el contracte laboral a la netejadora dels edificis municipals.

A proposta del regidor Sr. Jaume Gual Mora, s'aprovà una sol·licitud per instar a la Conselleria de Sanitat del Govern Balear i a l'INSALUD a construir un hospital comarcal bàsic a Inca, tal com ho preveu el Pla Director d'Ordenació Sanitària de les Illes Balears.

També s'acordà sol·licitar un préstec de 1.500.000 ptes al Servei per el Millorament de la Vivenda Rural amortitzable a 15 anys, destinat al finançament de l'equipament de la Biblioteca i Sala d'Exposicions Municipals.

Després d'alguns precís i preguntes relacionades amb el programa del proper carnaval, de les festes patronals, de subvencionar la festa de Carnestoltes del Col·legi públic Montaura, s'acordà fer arribar a l'esposa del Sr. Josep Maria Llopart el condol de la Corporació, en reconeixement a la seva obra en favor de la llengua i de la cultura de les illes.

### SESSIÓ ORDINÀRIA DE DIA 26 DE FEBRER

Després de la lectura de la correspondència i de les disposicions oficials, dins l'ordre del dia es concediren quatre llicències d'obres a particulars i una de connexió a la xarxa d'aigua potable.

S'aprovà la rectificació del padró municipal d'habitants a primer de gener. Segons el mateix la població de dret era de 896 habitants, dels quals 429 són homes i 467 dones.

Com a integrants de la junta pericial del cadastre immobiliari de rústica, vist l'escrit de la Federació Agrícola Balear, quedaren designats Gabriel Martorell Mateu i Joan Martorell Genestar com a vocals del sector agrari, i Jordi Moranta Mateu i Ignaci Coll Moragues com els proposats per una de les organitzacions pro-

vincials agràries de major implantació.

També s'acordà prorrogar el contracte temporal de l'auxiliar administrativa Magdalena Grau Reynés per un període d'un any.

Amb la finalitat de millorar el servei de recaptació dels impostos municipals, s'aprovà un conveni amb la Caixa de Balears Sa Nostra, per un temps indefinit, amb la salvedat que qualsevol de les parts ho podrà donar per extingit avisant amb dos mesos d'antelació.

Després d'uns precís i preguntes referents a la prova del Campionat d'Espanya de Trial que es celebrarà al nostre municipi i a actuacions en matèria d'aigües, s'aixecà la sessió.

### SESSIÓ ORDINÀRIA DE DIA 25 DE MARÇ

Entre altres assumptes, s'aprovà prorrogar per sis mesos més la contractació com a peó de feines varies de Joan Vicens Pons.

S'acordà donar el vist i plau a la revisió del pla de millorament de façanes, segons el qual l'aportació de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports serà del 30%, la de l'Ajuntament del 10% i la dels particulars del 60%, fent constar que la reducció de la quantitat global destinada a aquest pla suposa una passa enrera en la tasca de concienciació ciutadana que s'ha fet en aquest camp.

També s'aprovà el projecte de conveni entre el Govern Balear i aquest Ajuntament per l'execució d'inversions en camins rurals, sol·licitant el canvi del camí en principi previst de Ca Na Mirall pel de Ses Quarterades.

S'acordà adherir-se a la campanya promoguda per l'Ajuntament de Campanet perquè el Govern Balear compri la finca de Gabellí Petit a fi de garantir els seus notables valors naturals.

Finalment el batle oferí un avanç del programa de les properes festes de Sant Joan.

**100 ANYS**  
**DE**  
**MIRÓ**  
**ILLES BALEARS**

# EL FUTBOL



El Montaura segueix la lluita per salvar la categoria, davant les adversitats i els àrbitres.

**CLASSIFICACIÓ:**

12.- BARRACAR	21 - 5
13.- FERRIOLENSE	20 - 6
14.- ESCOLAR	18 - 8
15.- MONTAURA	17 - 7
16.- CIDE	17 - 7
17.- ALQUERIA	7 - 17
18.- MARRATXI	0

**GOLEJADORS (41)**

- 1.- Mateu 11 gols
- 2.- Mora 10 gols
- 3.- Galvez 5 gols
- 4.- Julio, Amengual i Moreno 3 gols
- 5.- Estrany 2 gols
- 6.- Carlos, Arrom, M. Luis i Canals 1 gol

**ESTADÍSTICA CD. MONTAURA**

	J	G	E	P	GF	GC	PTS
<b>A casa</b>	13	6	1	6	31	25	13
<b>A fora</b>	12	1	2	9	10	33	4

MOLINAR 8      MONTAURA 4

Primer partit en aquest any 1.993, es jugava el matí, jugadors amb molta resaca de les festes passades, sortiren al camp amb molta passivitat. Comença el partit, el Montaura disposa de dues clares ocasions d'inaugurar el marcador, Toni Estrany i Pep Mateu, la sort no acompanya en 10 minuts el marcador era a 3-0 tots els xuts a porta dels locals entraven.

Arribarem al descans amb 5-0, l'entrenador va fer molts de canvis, a la segona part ens posarem 5-3 en 15 minuts; el Molinar estava acorralat dins la seva àrea, però amb un despiste nostre va arribar el 6-3 i 6-4. Tot seguit i passant del temps reglamentari dos gols de penal de l'equip local, era el 8-4, feia estona que el Montaura havia tirat la tovallola.

Gran golejada, 12 gols, poques vegades es veuen al futbol.

ALINEACIÓ: 1.- Carboner, 2.- Amer, 3.- Canals, 4.- Mora, 5.- Sastre, 6.- Julio, 7.- Galvez, 8.- Mateu, 9.- Muñoz, 10.- Gual, 11.- Estrany, 12.- Carlos, 13.- Pedro, 14.- Jesús.

GOLS: Carlos (1), Galvez (1), Mateu (1), Julio (1).

MONTAURA 5      ALQUERIA 1

Partit on es rebia el colista de la taula, molta expectació per veure la reacció de l'equip davant la golejada soferta al darrer partit, als 40 segons 0-1; podria haver estat el 0-2 en un gol per tota l'esquadra que el col·legiat degut al sol no va poder veure. Sorpresa general perquè els liniers no han vist. Tot el públic va veure gol, la sort ens acompanyà, la reacció del Montaura no es va fer esperar en 5 minuts, 2-1, arribant al descans. A la segona part 3 gols més i podria haver estat un resultat d'escàndol. En resum, un partit més emocionant de l'esperat.

ALINEACIÓ: 1.- Martorell, 2.- Jesus, 3.- Estrany, 4.- Servera, 5.- Mora, 6.- Julio, 7.- Galvez, 8.- Mateu, 9.- Amengual, 10.- Muñoz, 11.- Gual, 12.- Carlos, 13.- Pedro, 14.- Ripoll.

GOLS: Estrany (2), Mateu (2) Amengual (1).

MONTAURA 4      SES SALINES 5

Partit on es jugava molt; dos negatius duriem al Montaura a la cua (-7). Però el Ses Salines demostrà que era uns dels equips més forts de la categoria donant un gran joc, el millor equip que ha passat aquesta temporada per Mancor. Després de l'1-3 al descans, arribaríem al final amb un resultat d'infart de 4-5. El Montaura acorralà als visitants a l'àrea i posà el 2-3 i així empatà el partit. En definitiva, s'ha demostrat que els partits mai s'han de donar per perduts i que duren 90 minuts.

ALINEACIÓ: 1.- Martorell, 2.- Jesus, 3.- Canals, 4.- Mora, 5.- Ripoll, 6.- Servera, 7.- Julio, 8.- Mateu, 9.- Amengual, 10.- Muñoz, 11.- Estrany, 12.- Galvez, 13.- Pedro, 14.- Amer, 15.- Carlos, 16.- Gual.

GOLS: Galvez (2), Mora (1), Mateu (1).

MARGARITENSE 3      MONTAURA 1

Partit molt ben jugat pel Montaura, que es creix davant els equips bons. Mala sort a l'hora de rematar. Arribarem al descans amb 2-0 en contra. Segona part de

*vina a animar  
al teu equip!*

domini del Montaura que li va perdre el respecte al líder. El Montaura marca de penal, l'àrbitre perdonà l'expulsió del defensa local. Al minut 90 podria haver estat el 2-2 si en Pep Moranta hagués afinat la punteria i passant del temps reglamentari arribà el 3-1 definitiu.

ALINEACIÓ: 1.- Carbonell, 2.- Amer, 3.- Canals, 4.- Carlos, 5.- Mora, 6.- Julio, 7.- Galvez, 8.- Mateu, 9.- Jesus, 10.- Gual, 11.- Servera, 12.- Martorell, 13.- Pedro, 14.- Ripoll, 15.- Muñoz.

GOLS: Mora (1)

MONTAURA 2 PTO. SÖLLER 1

Partit molt disputat, sortí el Montaura a resoldre aviat el partit, als 5 minuts 1-0 Miquel Mora de cap, gran gol.

Arribant quasi al descans, un gol anul.lat al Montaura i totd'una va venir l'empat, arribarem al descans (1-1).

Segona part on reapareix Ramon Arrom, després de la sanció complida ara farà un any. Els visitants embotellaren dins l'àrea al Montaura pareixia que vendria l'empat, però en un contraatac Miquel Mora tornava marcar, era el 2-1. No hi havia temps per més, dos punts d'or ben suats.

ALINEACIÓ: 1.- Carbonell, 2.- Amer, 3.- Canals, 4.- Carlos, 5.- Sastre, 6.- Julio, 7.- Mora, 8.- Ripoll, 9.- Jesus, 10.- Mateu, 11.- Galvez, 12.- Servera, 13.- Pedro, 14.- Gual, 15.- Moreno, 16.- Arrom.

GOLS : Mora (2)

BARRACAR 3 MONTAURA 0

Partit molt enganyós pel resultat, perquè faltant 15 minuts per finalitzar encara estàvem empat a zero, el Montaura es podria haver avançat al marcador en dues ocasions.

Primera part amb molta disciplina lluitant molt tot l'equip. Segona part amb molta pluja, no es podia jugar, camp enfangat, i arribar el 1-0, injust i el Montaura obrí les línies per cercar l'empat però un gol anul.lat i l'àrbitre molt meticulós pitant faltes en contra. Finalment, al minut 91, 2-0 i 3-0, resultat injust, vists els mèrits dels dos equips.

ALINEACIÓ: 1.- Carbonell, 2.- Amer, 3.- Canals, 4.- Servera, 5.- Sastre, 6.- Julio, 7.- Mora, 8.- Ripoll, 9.- Jeus, 10.- Mateu, 11.- Galvez, 12.- Pedro, 13.- Muñoz, 14.- Gual, 15.- Arrom, 16.- Moreno.

S'ARRACÓ 4 MONTAURA 0

Partit que no es mereixia la golejada, però el futbol es així. Amb 0-0 el jugador Pep Moranta, estavallar el baló a la fusta en dues ocasions i passàrem al 2-0. A la segona part el Montaura afluixà, arribaren al final amb un 4-0 definitiu. L'Entrenador Carlos, anuncià als jugadors que per el proper partit tornava l'entrenador Manolo Escudero.

ALINEACIÓ: 1.- Carbonell, 2.- Amer, 3.- Canals, 4.- Servera, 5.- Sastre, 6.- Julio, 7.- Galvez, 8.- Mateu, 9.- Jesus, 10.- Ripoll, 11.- Estrany, 12.- Carlos, 13.- Pedro, 14.- Arrom, 15.- Gual, 16.- Muñoz.

MONTAURA 0 FERRIOLENSE 0

L'equip local estrenava entrenador, Manolo Escudero. Alineació sorpresa, per la falta d'alguns jugadors. Primera part en clares ocasions per l'equip local amb gran ocasió de Mateu desaprovechada. Es va notar l'absència del golejador Miquel Mora, sobretot als remats de còrner. Arribant al final entra a l'equip Carlos i dona més seguretat a l'equip i al minut 89, Carlos desaprovecha la més claríssima ocasió de gol, en definitiva el baló no volgué entrar a la xarxa, ja van tres partit sense marcar cap gol.

ALINEACIÓ: 1.- Carbonell, 2.- Amer, 3.- Canals, 4.- Servera, 5.- Sastre, 6.- Julio, 7.- Galvez, 8.- Mateu, 9.- Jesus, 10.- Arrom, 11.- Estrany, 12.- Carlos, 13.- Pedro, 14.- Ripoll, 15.- Gual, 16.- Muñoz.

ESCOLAR 1 MONTAURA 1

Gran partit el disputat a Capdepera, nou estadi, tribuna coberta, vestuaris de primera, molt modern, un camp de futbol per un partit de tercera divisió i no de 1ª Regional. Debut en el Montaura del nou porter Payeras, procedent del Llosetense, volem destacar la tasca de tots els jugadors especialment de Carlos i Arrom, gràcies al gol de falta. Feia estona que no havíem marcat, per l'esquadra davallant les aranyes a la porteria (0-1). Segona part en domini local arribant al final amb 1-1. Punt d'or per l'equip que així avança amb el golejarage a l'hora del descens. Passant del temps reglamentari (7 minuts) tarjeta roja, injusta, per el jugador Arrom (1 partit de sanció).

ALINEACIÓ: 1.- Payeras, 2.- Amer, 3.- Canals, 4.- Carlos, 5.- Sastre, 6.- Servera, 7.- Galvez, 8.- Mateu, 9.- Julio, 10.- Arrom, 11.- Estrany, 12.- Ripoll, 13.- Car-



**\*\* DARRERA HORA !! \*\***

bonell, 14.- Amengual, 15.- Moreno, 16.- Muñoz.

GOL: Arrom (1)

SANTA EUGENIA 2      MONTAURA 1

Partit molt disputat allà on el Sta. Eugènia s'avança al marcador, al 5 minuts (1-0). A partir d'aquí el Montaura passa a dominar el partit i un gran gol de Toni Galvez (1-1), arribam al descans. Segona part, domini absolut del Montaura, però no es va poder avançar al marcador. La mala sort final va fer que el Sta. Eugènia, amb 10 homes per expulsió d'un jugador, es trobà una pilota tota sola i marcà el 2-1 definitiu, un partit que no es va merèixer perdre.

ALINEACIÓ: 1.- Payeras, 2.- Ripoll, 3.- Muñoz, 4.- Carlos, 5.- Sastre, 6.- Julio, 7.- Galvez, 8.- Mateu, 9.- Servera, 10.- Gual, 11.- Estrany, 12.- Mora, 13.- Carbonell, 14.- Moreno, 15.- Jesus, 16.- Canals.

GOL: Galvez (1)

MONTAURA 1      PETRA 2

Pareixia que seria un partit tranquil perquè el Montaura tenia l'equip titular. Comença el partit i el Montaura als 15 minuts inaugura el marcador (1-0). Però el de negre començava a castigar-nos en moltes faltes i Carlos Garcia, que era el capità, protestava i va rebre una tarjeta groga. Seguidament l'àrbitre va assenyalar una falta a favor, arran de l'àrea i comptà les passes d'esquena i quan va senyalar-nos una falta en contra, les va contar de cara, que són més llargues, i per protestar, li va mostrar la targeta vermella. Aquí va ser quan Carlos Garcia va perdre el control dels nervis i va intentar agredir a l'àrbitre. Però l'aturaren i no va passar res. Hi havia un barbull de jugadors i li daren una empenta i l'àrbitre va tocar el final de la primera part. "Tangana" al túnel de vestuaris l'àrbitre va suspendre el partit i sortí del camp com els lladres, escoltat per molts de policies, i el públic va respondre amb aplaudiments "LLADRE" "LLADRE".

ALINEACIÓ: 1.- Payeras, 2.- Muñoz, 3.- Canals, 4.- Carlos, 5.- Mora, 6.- Gual, 7.- Galvez, 8.- Mateu, 9.- Amengual, 10.- Arrom, 11.- Estrany, 12.- Julio, 13.- Pedro, 14.- Moreno, 15.- Solar, 16.- Morro.

El Comité Territorial ha obert informació del partit MONTAURA - PETRA, i el dóna per acabat amb el resultat d'1 a 2, i degut a la reincidència del nostre club en faltes greus contra l'àrbitre (recordem Toni Moranta i porter del Collerense, la multa de 10.000 ptes., i l'advertència de suspensió del camp), ha decidit tancar el camp. De moment s'ha de jugar a Muro el partit contra l'Artà de dia 18-04-93.

Per altra part s'ha suspès, de forma cautalòria, als jugadors Julio, Carlos, Mateu, Payeras i Amengual, així com al Delegat de l'equip Guillem Coll Morro.

Esperem que el recurs que ha presentat el MONTAURA rebaixi les sancions.

**INFANTILS**

Havent-se jugat el segon terç de la lliga, els resultats aconseguits per l'Infantil Montaura no ha estat tant brillants com en el primer, encara que seguim en el segon lloc de la taula de classificació.

En el que duim de lliga, han aconseguït 73 gols havent encaixat 24.

Esperam que per als partits restants la sort les sia més propícia i poder guanyar tots els partits.

La taula de golejadors queda de la següent forma:

Alberto 21, Janer 17, Solivellas 9, Ribot 8, Fontanet 7, Gallardo 4, J.M. Fernández 3, i amb un Villalonga, Valero, Mateu i Alemany.

Els resultats aconseguits són:

Montaura	2	-	Sineu	3
Collerense	1	-	Montaura	5
Montaura	6	-	Beta	1
Alcúdia	0	-	Montaura	2
Silvar	2	-	Montaura	1
Baleares	1	-	Montaura	1
Sancellles	0	-	Montaura	8
Montaura	3	-	Alaró	0
Bunyola	3	-	Montaura	4
Montaura	6	-	Santa Maria	2
Montaura	2	-	Sallista	2

**CLASSIFICACIÓ**

Sineu	34	punts
Montaura	30	"
Alcúdia	28	"
Buñola	26	"
Sallista	26	"
Xilvar	25	"
Sta. Maria	21	"
Alaró	19	"



Baleares	18	"
Beato	8	"
Beta	8	"
Collerense	7	"
Sancelles	2	"

Per al pròxim 5 i 6 de juny s'organitza un cap de setmana a un Hotel de Cales de Mallorca per celebrar el fi de temporada.

La directiva, quadre tècnic i jugadors conviden a tots els simpatitzants i familiars a unir-se a l'acte per així animar més la festa.

Miquel Vallori.

## MONTAURA

Equip Infantil de Futbol  
Final de Temporada 1992 - 93

**Dies 5 i 6 de juny**

*Cales de Mallorca  
Hotels \*\*\* Sup.  
Sol Chihuahuas  
Sol Mastines*

Adults: 4.950 Ptes.  
Menors de 12 anys: 3.200 Ptes.

**Confirmar abans del 23 de maig.**

## PER LLEPAR-SE ELS DITS

### QUARESMA I PASQUA, BON TEMPS PER A LA CUINA.

Per aquestes dates de l'any, quan la primavera esclata a la natura i el camp ens ofereix una gran varietat de productes, hem arribat a l'època millor per a poder escollir aquelles verdures i fruites, que estant en època tendral, ens podem fer gaudir d'una gran varietat de gustos segons les grans diversitats que es poden fer al combinar-les a la nostra cuina. Moltíssimes són les receptes que ens poden oferir les mescles de les verdures tendres. Unes són per fer-ne apats, receptes sense coure i altres per fer-los al foc. Aquí, a Mallorca, tenim un plat deliciós, que si bé els seus orígens poden esser d'un plat de poc cost, propi de la gent del camp sense massa recursos, avui, donat el preu que han conquerit les verdures al mercat, no té la connotació de barat que tenia abans. Aquest plat són les sopes mallorquines, a alguns indret dites seques o bullides. Per aquests dies la gran abundor i varietat de verdures les fan notablement gustoses. Els greells, els alls tendres, la col de cabdell la colflori, les bledes, els pèsols tendres i d'esbessonar, les mongetes fines i les amples, les faves tendres amb canó i en besson, etc., combinat amb algun tros de xulla i magre de porc i un parell de raïssos de les passades matances, tot ben adobat i cuit amb sopes de pa pagès ben arreglat, dins una greixonera de fang, ens poden alegrar el paladar d'una manera que no oblidarem fàcilment. Aquest és un plat que si al fer-lo suprimim la mica de porc que hi ha és ben indicat per aquells

que vulguin complir amb l'abstinència dels divendres a què obliga la Quaresma.

Les verdures crues ofereixen grans possibilitats tant soles com combinades amb altres productes. Els enciams, les escaroles, les cebes tendres, els alls tendres, etc., ben amanits són exquisits i al mateix temps molt recomanats per els metges i dietistes. Combinant-ho bé amb tonyina, sardines, ous bullits, olives, i un llarg enfilall de productes, també solen esser incloses en els millors "menús" com a entrants.

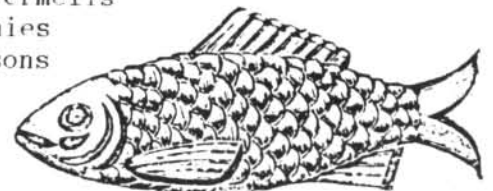
Aquí podrien dir que qualsevol persona, amb un poc de gust pot conquerir una recepta molt bona fent una combinació dels diferents productes que la primavera ens dona a aquestes terres nostres.

I bé, prou de disquisicions, i anem per feina; ben arromangats farem una sèrie de receptes per xupar-nos els dits:

### BACALLÀ AMB SAMFAINA.

#### INGREDIENTS (6 P.)

- 1 kg. bacallà
- 3 dl. oli d'oliva
- 3 cebes (grosses)
- 1 kg. tomàtiques madures
- 4 pebres vermells
- 2 albergínies
- 2 carabassons
- alls
- farina
- sal
- llorer



**ELABORACIÓ:**

Es deixa el bacallà en remull, durant vint-i-quatre hores, canviant l'aigua quatre o cinc vegades.

Es fan trossos mitjancers de bacallà, es deixen escórrer bé i s'enfarinen.

En una paella es fregeixen els trossos de bacallà amb oli d'oliva, i es posen dins una greixonera de fang.

Es tallen a quadrets, les cebes, els pebres, les albergínies, el carabassó i les tomàtiques i els alls a rodanxes.

Amb l'oli de fregir el bacallà es posa a sofregir la ceba i els alls juntament amb una fulla de lloren; després s'hi afegeix el pebre vermell i l'albergínia, al cap d'uns minuts el carabassó i per últim la tomàtiga; es deixa coure tot junt una estona; es posa a punt de sal i s'hi afegeix sucre, per l'acidesa de la tomàtiga, si és necessari.

S'aboca la samfaina per damunt del bacallà, es posa la greixonera uns minuts al forn calent i ja està a punt per disfrutar-ho.

**BRAÇ O ESPATLLA DE XOT FARCIT AMB BROSSAT.**

**INGREDIENTS (6 p.)**

- Un braç de xot
- 250 gr. de brossat
- 50 gr. de panses
- 25 gr. de pinyons
- 50 gr. de ventresca (tallada a daus petits)
- 50 gr. de sobrassada (tallada a daus petits)
- 2 ous
- 2 cullerades de bescuit capolat
- saïm
- sal, pebre negre i canyella
- julivert, menta i fonoll

**ELABORACIÓ:**

Es desnossa el braç i s'assaona amb sal i pebre. En un ribell es mesclen el brossat, les panses, els pinyons, els ous, el bescuit i una culleradeta d'herbes picades; tot això s'assaona amb sal, pebre i canyella.

Amb el que s'ha elaborat es farceix el braç, es cus i es ferma bé. Després es posa el braç dins una placa al forn; abans s'unta amb saïm i s'hi aboca un tassó d'aigua, i es cou a temperatura moderada.

Es pot guarnir amb verdures del temps saltejades.



**CONFITURA DE TARONGES.**

**INGREDIENTS**

- 1 kg. de taronges
- 800 gr. de sucre
- 1 canó de canyella
- pell d'una llimona
- 1 tassonet de vi de xerès
- 1 tassonet d'aigua

**ELABORACIÓ:**

Un dia abans es renten les taronges i es posen en remull amb aigua.

Se xapen les taronges per la meitat i després es tallen a mitges llunes molt fines i es guarda el suc.

A dins d'una greixonera es posen les tallades de taronja, el sucre, la pell de llimona, la branca de canyella, el xerès i l'aigua.

Es cou a foc molt suau remenant-ho molt sovint.

Quan la confitura està al seu punt d'espessor ja està llesta (de tres quarts a una hora).

Anem ara a l'apartat de Normalització Lingüística i digau:

- Pèsols	no	Guisantes
- Colflori	"	Coliflor
- Cebes tendres, Sofrits,		
Grelles	"	Cebolletes
- Carabassó, Carabassí	"	Calabacin
- Cogombre	"	Pepino
- Faves	"	Habas
- Porro	"	Puerro
- Carxofa	"	Alcachofa
- Bleda		Acelga
- Creixens	"	Berros
- Cames Roges	"	Dientes de León
- Pastanagó	"	Zanahoria

Esperança Ramis i Pere Massutí.



# Imatges d'ahir



## EXERCICIS ESPIRITUALS AL CONVENT DE LES MONGES (Anys 40).

Els anys quaranta de tan intensa espiritualitat, les al·lotes tenien el Convent de les Monges Agustines com a lloc d'acolliment de les seves inquietuds religioses, enfront dels joves que comptaven amb el local de l'Acció Catòlica, duplicitat a què obligava l'estricta separació de sexes que imposava la moral de l'època. Aquí veim un grup que es fotografiaren en el jardí de dit convent com a record dels exercicis espirituals a què acabaven d'assistir. A més de la monja Sor Irene i de madò Margalida de sa Rectoria, vestida a la manera pagesa, ja han deixat aquest mon Margalida Sastre Celià de Can Massip, Magdalena Mateu Martorell de Ca sa Salopa, Maria Reynés Gual de Cas Carter i Catalina Grau de Cas Saig.

En Biel de Son Nadal.